

HELLENIC REPUBLIC
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
ENERGY AND CLIMATE CHANGE
SPECIAL SERVICE FOR THE CO-ORDINATION
OF ENVIRONMENTAL ACTIVITIES

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΕΟΧ 2009-2014

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

**Ολοκληρωμένη Διαχείριση Θαλάσσιων και
Εσωτερικών Υδάτων**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	6
3. ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΕΟΧ.....	7
4. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	8
4.1 Προκλήσεις και ανάλυση αναγκών	8
4.2 Οργανισμοί που σχετίζονται με την υλοποίηση του Προγράμματος	10
4.3 Θεσμικό Πλαίσιο	11
4.4 Κρατικές Ενισχύσεις και Δημόσιες Συμβάσεις.....	13
4.5 Στρατηγική του Προγράμματος	13
5. ΣΤΟΙΧΟΙ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	15
5.1 Στόχος του Προγράμματος	15
5.2 Αναμενόμενα Αποτελέσματα του Προγράμματος	15
5.3 Εκροές του Προγράμματος.....	17
5.4 Δείκτες διμερών σχέσεων	20
6. ΟΜΑΔΕΣ-ΣΤΟΧΟΣ.....	21
7. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ.....	23
8. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ.....	26
8.1 Εταίροι Προγράμματος των Δότριων Χωρών	28
8.2 Πράξη σε συνεργασία με τις Δότριες Χώρες	28
8.3 Αιτούντες από Δότριες Χώρες	28
9. ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΟ ΕΡΓΟ	29

10. ΜΙΚΡΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	30
11. ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	34
11. 1 Χρηστή διακυβέρνηση.....	34
11.2 Περιβαλλοντική Εκτίμηση	35
11.3 Οικονομική Εκτίμηση	36
11.4 Κοινωνία.....	36
11.5 Ισότητα φύλων.....	37
12. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ	38
13. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	41
14.ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ.....	42
14.1 Δομή Διαχείρισης.....	42
14.2 Χρονοδιάγραμμα	43
14.3 Προσκήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος	43
14.4 Επιλογή Πράξεων	45
14.5 Οικονομική διαχείριση	47
14.6 Τροποποίηση της Πράξης	49
15. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	50
15.1 Επιμερισμός Προϋπολογισμού	50
15.2 Προκαταβολή.....	53
16. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	54
17. ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ	55
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΛΙΣΤΑ ΑΚΡΩΝΥΜΙΩΝ	57
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΟ ΈΡΓΟ.....	58

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	62
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V - ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ	76
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI - ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ
ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII - ΧΑΡΤΕΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ.....	79

1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το Πρόγραμμα έχει ως στόχο να συμβάλει στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, βελτιώνοντας και διασφαλίζοντας τη βιώσιμη διαχείριση των εσωτερικών και θαλάσσιων υδάτων της Ελλάδας. Η επίτευξη του στόχου αυτού αναμένεται να οδηγήσει στην αύξηση των διαθέσιμων ποσοτήτων, καλής ποιότητας, πόσιμου νερού καθώς και στην υιοθέτηση πρακτικών, που επιτυγχάνουν την αειφόρο χρήση και διαχείριση των οικονομικά και οικολογικά πολύτιμων υδατικών και θαλάσσιων πόρων.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος θα χρηματοδοτηθούν Πράξεις που αφορούν στη διαχείριση, στην προστασία και στη βελτίωση της παρακολούθησης των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο, με έμφαση στη παράκτιες περιοχές και τα νησιά. Επιπλέον, θα χρηματοδοτηθούν ενέργειες που αφορούν στις σχολικές δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καθώς και σε υποτροφίες για σπουδές και έρευνα σε τομείς συναφείς με τη διαχείριση των υδατικών πόρων. Η υλοποίηση των ανωτέρω Πράξεων θα συμβάλει στην ενίσχυση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής και της επιχειρηματικότητας σε περιοχές που αντιμετωπίζουν οξυμένα περιβαλλοντικά προβλήματα και / ή οικονομικές δυσκολίες.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην προστασία των υδατικών πόρων και ειδικά των θαλάσσιων οικοσυστημάτων παράκτιων περιοχών που απειλούνται.

Η ενίσχυση της δικτύωσης και της ανταλλαγής εμπειριών θα συνεισφέρει στην ενδυνάμωση των διμερών σχέσεων μεταξύ της Ελλάδας και των Δότριων Χωρών και θα διευκολύνει την ανταλλαγή τεχνολογίας, εμπειριών και καλών πρακτικών μεταξύ δημόσιων φορέων.

Κύριες ομάδες-στόχος του Προγράμματος είναι δημόσιοι φορείς. Άλλες ομάδες μπορούν να είναι ΜΚΟ, μαθητές, εκπαιδευτικοί, απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνητές. Στο Πρόγραμμα έχει περιληφθεί προκαθορισμένο έργο, το οποίο αφορά στην εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης των θαλασσιών υδάτων, και θα διασφαλίζει τη συνεχή εκτίμηση της περιβαλλοντικής κατάστασής τους.

2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Προγραμματική Ενότητα: Ολοκληρωμένη Διαχείριση Θαλάσσιων και Εσωτερικών Υδάτων

Ονομασία Προγράμματος: GR02 - Ολοκληρωμένη Διαχείριση Θαλάσσιων και Εσωτερικών Υδάτων

Στόχος: Καλή περιβαλλοντική κατάσταση στα ευρωπαϊκά θαλάσσια και εσωτερικά ύδατα

Διαχειριστής Προγράμματος: Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Περιβαλλοντικών Δράσεων - ΕΥΣΠΕΔ (Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής)

Προκαθορισμένο έργο: Εφαρμογή Ολοκληρωμένου Προγράμματος Παρακολούθησης Θαλάσσιων Υδάτων

3. ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΕΟΧ

Γενικοί στόχοι του ΧΜ ΕΟΧ είναι η μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και η ενδυνάμωση των διμερών σχέσεων μεταξύ των δότριων και των δικαιούχων χωρών.

Ειδικός στόχος του Προγράμματος είναι η καλή περιβαλλοντική κατάσταση των ευρωπαϊκών εσωτερικών και θαλάσσιων υδάτων.

Το Πρόγραμμα θα ικανοποιήσει τους παραπάνω στόχους με δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων με έμφαση στις παράκτιες περιοχές και τα νησιά, με έργα παροχής πόσιμου νερού σε νησιά, με έργα που αφορούν την εξοικονόμηση και τη βελτίωση του πόσιμου νερού, με έργα βελτίωσης της παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων, με έργα περιβαλλοντικής αποκατάστασης τοπικής εμβέλειας και δράσεις προώθησης περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε σχολεία και υποτροφίες σε σπουδές και έρευνα που σχετίζονται με τη διαχείριση υδατικών πόρων.

Το Πρόγραμμα θα συμβάλει στη βιώσιμη διαχείριση των θαλάσσιων και των εσωτερικών υδατικών πόρων με την εφαρμογή ειδικών μέτρων ή έργων σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές, στοχεύοντας στην προστασία και αποκατάσταση επιβαρημένων οικοσυστημάτων και την οικονομική ανάπτυξη των παράκτιων περιοχών και των νησιών. Επιπλέον, το Πρόγραμμα θα συμβάλει στην εξασφάλιση της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων και των εσωτερικών υδατικών πόρων με τη δημιουργία προγραμμάτων παρακολούθησης της κατάστασής τους.

4. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

4.1 Προκλήσεις και ανάλυση αναγκών

Το υδρολογικό καθεστώς στην Ελλάδα, όσον αφορά τη συνολική βροχόπτωση, αντιστοιχεί σε αυτό των άλλων μεσογειακών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, μια υδρολογική ιδιαιτερότητα διαφοροποιεί σημαντικά τις ανατολικές περιοχές της χώρας από τα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη, οι οποίες είναι ιδιαίτερα προβληματικές περιοχές σε ότι αφορά το φυσικό εμπλουτισμό τους.

Σύμφωνα με μελέτες, στην Ελλάδα συμβαίνει το εξής ιδιόμορφο υδρολογικό φαινόμενο: Η Δυτική Ελλάδα δέχεται το μεγαλύτερο μέρος των βροχοπτώσεων, πάνω από 1500 χιλιοστά / έτος, ενώ η Ανατολική Ελλάδα, μαζί με τα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη, έχουν σημαντικά μικρότερη βροχόπτωση (π.χ. η μέση βροχόπτωση στην Αττική είναι περίπου 400 χιλιοστά / έτος). Η εξατμισοδιαπνοή είναι μια σημαντική υδρολογική απώλεια που πραγματοποιείται τόσο από την επιφάνεια όσο και τα ανώτερα εδαφικά στρώματα. Η εξατμισοδιαπνοή είναι αρκετά υψηλή, ιδιαίτερα στις ξηρές ανατολικές περιοχές της χώρας. Η μέγιστη τιμή της ονομάζεται δυνητική εξατμισοδιαπνοή. Ο δείκτης της Unesco για την ξηρότητα, ευρύτατα χρησιμοποιούμενος για το κλιματικό χαρακτηρισμό μιας περιοχής, ορίζεται ως ο λόγος της μέσης ετήσιας βροχόπτωσης προς την αντίστοιχη δυνητική εξατμισοδιαπνοή. Η (ανισο-) κατανομή αυτού του δείκτη στην Ελλάδα, παράλληλα με τη ξηρασία που πλήττει την νοτιοανατολική Ελλάδα και τα νησιά του Αιγαίου, δείχνει την προαναφερθείσα υδρολογική ιδιομορφία.

Επιπλέον, στην Ελλάδα παρατηρείται ανισοκατανομή του νερού κατά μήκος της παράκτιας ζώνης. Η χώρα διαθέτει πάνω από 16.500 χιλιόμετρα ακτογραμμής (σχεδόν ίση με εκείνη της Αφρικανικής ηπείρου), τη μεγαλύτερη από οποιαδήποτε άλλη μεσογειακή ή ευρωπαϊκή χώρα. Σχεδόν το ήμισυ αυτής της ακτογραμμής αντιστοιχεί στο ηπειρωτικό τμήμα της χώρας και λίγο περισσότερο από το ήμισυ στα αρχιπελαγικά συμπλέγματα του Αιγαίου και του Ιονίου. Επιπλέον η χώρα χαρακτηρίζεται από υψηλή συγκέντρωση του πληθυσμού της στις παράκτιες ζώνες.

Η ζήτηση σε ποσότητα και ποιότητα του νερού στις παράκτιες και νησιωτικές περιοχές, οι οποίες βιώνουν μια "ενδημική" έλλειψη νερού, υπερβαίνει την ικανότητα προσφοράς. Το γεγονός αυτό παρατηρείται κυρίως κατά τη θερινή περίοδο που η ζήτηση είναι αυξημένη λόγω της τουριστικής δραστηριότητας, κυρίως στα νησιά που στερούνται επαρκών υδατικών αποθεμάτων. Σε συνδυασμό με τις απώλειες νερού αυτό οδηγεί σχεδόν σε μόνιμες συνθήκες λειψυδρίας, δηλαδή μόνιμη ανεπάρκεια και έλλειψη νερού. Η ανάγκη υδροδότησης σε πολλές περιπτώσεις καλύπτεται από τη μεταφορά νερού σε μεγάλες αποστάσεις, με αποτέλεσμα την αύξηση των εξόδων και του κόστους λειτουργίας και συντήρησης.

Εν τω μεταξύ, η διείδυση αλμυρού νερού που προκαλείται από την υπερεκμετάλλευση των παράκτιων υδροφόρων οριζόντων αποτελεί σημαντικό πρόβλημα και καταλήγει μεταξύ άλλων σε μια μόνιμη μείωση των διαθέσιμων υδατικών πόρων.

Η Ελλάδα ενσωμάτωσε την Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά (2000/60/EK) στην εθνική νομοθεσία με τον Ν.3199/2003, και τα Σχέδια Διαχείρισης των λεκανών απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας είναι στη φάση της ολοκλήρωσης και έγκρισης. Για να

ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της οδηγίας πλαίσιο, ιδρύθηκαν Διευθύνσεις Υδάτων στις Περιφέρειες, με την ευθύνη της προστασίας και διαχείρισης κάθε λεκάνης απορροής που ανήκει στην εκάστοτε Περιφέρεια. Επίσης, συστάθηκε σε κάθε Περιφέρεια Περιφερειακό Συμβούλιο Υδάτων, το οποίο αποτελεί όργανο κοινωνικού διαλόγου και διαβούλευσης για θέματα προστασίας και διαχείρισης υδάτων.

Η Ελλάδα διαιρείται σε 14 Υδατικά Διαμερίσματα. Τα Σχέδια Διαχείρισης για τα 10 από αυτά βρίσκονται στη διαδικασία της τελικής έγκρισης. Η διαδικασία έγκρισης των Σχεδίων Διαχείρισης των λοιπών Υδατικών Διαμερισμάτων - Δυτικής Μακεδονίας (GR09), Κεντρικής Μακεδονίας (GR10), Κρήτης (GR13) και νησιά του Αιγαίου (GR14) - αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2013. Η εφαρμογή των ανωτέρω Σχεδίων Διαχείρισης και των Προγραμμάτων Μέτρων είναι ζωτικής σημασίας για τις παράκτιες και νησιωτικές περιοχές.

Η Οδηγία Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική (2008/56/EK), στόχος της οποίας είναι η επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων της ΕΕ μέχρι το 2020, ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία το 2011 (Ν. 3983/2011). Η οδηγία προβλέπει την ανάπτυξη θαλάσσιας στρατηγικής για κάθε θαλάσσια υποπεριοχή σύμφωνα με το σχέδιο δράσης, που περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

α) Προετοιμασία

α.1) Αρχική αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των αντίστοιχων υδάτων και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από ανθρώπινες δραστηριότητες έως τις 15 Ιουλίου 2012.

α.2) Καθορισμός της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των αντίστοιχων υδάτων, έως τις 15 Ιουλίου 2012.

α.3) Θέσπιση σειράς περιβαλλοντικών στόχων και συναφών δεικτών, έως τις 15 Ιουλίου 2012.

α.4) Θέσπιση και εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης για τη συνεχή αξιολόγηση και την τακτική αναπροσαρμογή των στόχων, έως τις 15 Ιουλίου 2014.

β) Προγράμματα Μέτρων

β.1) Κατάρτιση Προγραμμάτων Μέτρων έως το 2015 το αργότερο.

β.2) Έναρξη λειτουργίας των Προγραμμάτων Μέτρων έως το 2016 το αργότερο.

Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων έχει ολοκληρώσει και υποβάλει εμπρόθεσμα στην ΕΕ τα στάδια α.1, α.2, α.3 και προετοιμάζει την υλοποίηση του σταδίου α.4, δηλαδή τη θέσπιση και εφαρμογή των Προγραμμάτων Παρακολούθησης.

Η θέσπιση και εφαρμογή των Προγραμμάτων Παρακολούθησης για τις θαλάσσιες περιοχές είναι κρίσιμο θέμα για την Ελλάδα, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων μέχρι το 2020.

Άλλοι σημαντικοί παράγοντες για την προώθηση της προστασίας του περιβάλλοντος στον τομέα των υδάτων (εσωτερικών, θαλάσσιων, παράκτιων), είναι η αύξηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και η αύξηση των ειδικών γνώσεων που αποκτούνται από τους επαγγελματίες στον τομέα αυτό. Για το σκοπό αυτό το Πρόγραμμα υποστηρίζει περιβαλλοντικά εκπαιδευτικά προγράμματα σε σχολεία και υποτροφίες σε αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνητές.

4. 2 Οργανισμοί που σχετίζονται με την υλοποίηση του Προγράμματος

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) έχει, σε εθνικό επίπεδο, την αρμοδιότητα της διαχείρισης και προστασίας των υδάτινων πόρων. Στο ΥΠΕΚΑ υπάγονται:

- **Η ΕΥΣΠΕΔ:** Υπηρεσία που έχει οριστεί ως Διαχειριστής Προγράμματος
- **Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ):** Είναι επιφορτισμένη με την κατάρτιση των προγραμμάτων προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων της χώρας και του συντονισμού των υπηρεσιών και κρατικών φορέων για κάθε ζήτημα που αφορά στην προστασία και διαχείριση των υδάτων. Ένας από τους βασικούς άξονες του έργου της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων είναι η εφαρμογή της Κοινοτικής Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά και της Κοινοτικής Οδηγίας για τη Θαλάσσια Στρατηγική και όσων σχετικών οδηγιών έπονται αυτών. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων αποτελείται από τέσσερις Διευθύνσεις και διευθύνεται από Ειδικό Γραμματέα, ο οποίος διορίζεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άλλες σχετικές αρχές σε εθνικό επίπεδο είναι:

- **Η Εθνική Επιτροπή Υδάτων:** υψηλού επιπέδου διυπουργικό όργανο το οποίο έχει την ευθύνη χάραξης της πολιτικής για τη διαχείριση και προστασία των υδατικών πόρων της χώρας
- **Το Εθνικό Συμβούλιο Υδάτων:** φορέας κοινωνικής διαβούλευσης

Ένας αριθμός ινστιτούτων διεξάγουν επιστημονική και τεχνολογική έρευνα στον τομέα των υδάτων. Ανάμεσά τους τα σημαντικότερα είναι:

- το **Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ)**
- το **Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ)**

Στις Περιφέρειες έχουν συσταθεί **Διευθύνσεις Υδάτων**, οι οποίες έχουν κυρίως την αρμοδιότητα της ανάπτυξης στρατηγικής για την προστασία και διαχείριση των υδάτων καθώς επίσης και την υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδιασμού για τα ύδατα.

Στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη δυο εταιρίες (η **ΕΥΔΑΠ** και η **ΕΥΑΘ** αντίστοιχα) έχουν την ευθύνη της παροχής υπηρεσιών ύδρευσης, ενώ σε τοπικό επίπεδο την αρμοδιότητα αυτή έχουν οι τοπικές αρχές και οι Δημόσιες Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (**ΔΕΥΑ**).

Στη χώρα έχουν συσταθεί 28 **Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών** σχετικοί με την Προγραμματική Ενότητα.

Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων είναι αρμόδιο για την υλοποίηση των σχολικών δραστηριοτήτων που αφορούν στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και το συντονισμό των 52 Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ). Στο ίδιο υπουργείο υπάγεται και το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ), αρμόδιο για την υλοποίηση του προγράμματος των υποτροφιών.

Ένας σημαντικός αριθμός **Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ)** δραστηριοποιείται σε συναφείς με την Προγραμματική Ενότητα τομείς.

4.3 Θεσμικό Πλαίσιο

Το κοινοτικό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο σε σχέση με το Πρόγραμμα αφορά κυρίως στις ακόλουθες κοινοτικές οδηγίες και τα αντίστοιχα εθνικά θεσμικά κείμενα εναρμόνισής τους:

Κοινοτικές Οδηγίες

Η Οδηγία 2008/56/ΕΚ θεσπίζει το πλαίσιο, με βάση το οποίο πρέπει να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για την επίτευξη ή τη διατήρηση καλής περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος μέχρι το έτος 2020

Στόχος της οδηγίας είναι η προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος από την υποβάθμιση ή, όπου αυτό είναι εφικτό, η αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων σε περιοχές που έχουν επηρεαστεί αρνητικά, η πρόληψη και η μείωση των επιβαρυντικών εισροών στο θαλάσσιο περιβάλλον, με σκοπό τη μείωση της ρύπανσης, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ότι δεν υπάρχουν σημαντικές επιπτώσεις ή κίνδυνοι για τη θαλάσσια βιοποικιλότητα, τα θαλάσσια οικοσυστήματα, την ανθρώπινη υγεία ή τις θεμιτές χρήσεις της θάλασσας.

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων

Ο πρωταρχικός στόχος της οδηγίας είναι η επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης στα ύδατα με την εφαρμογή σχεδίων ορθολογικής διαχείρισης των υδατικών πόρων.

Η Οδηγία 98/83/ΕΚ σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης

Στόχος της οδηγίας είναι η προστασία της ανθρώπινης υγείας από τις δυσμενείς επιπτώσεις που οφείλονται στη μόλυνση του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, μέσω της εξασφάλισης ότι είναι υγιεινό και καθαρό.

Η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων

Στόχος της οδηγίας που αφορά στη συλλογή, επεξεργασία και την διάθεση των αστικών λυμάτων, είναι η προστασία του περιβάλλοντος από τις επιπτώσεις των απορρίψεων αστικών λυμάτων και τις απορρίψεις ορισμένων βιομηχανικών μονάδων.

Η Οδηγία 2006/7/ΕΚ για την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης

Ο κύριος στόχος της οδηγίας για τα ύδατα κολύμβησης είναι η προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος από τη περιττωματική ρύπανση σε ύδατα κολύμβησης. Τα κράτη μέλη οφείλουν να προσδιορίσουν δημοφιλείς περιοχές κολύμβησης και να παρακολουθούν την ποιότητα του νερού σ' αυτές, καθ' όλη τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου.

Η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

Στοχεύει στην προστασία περίπου 220 οικοτόπων και περίπου 1.000 ειδών που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα της οδηγίας και είναι είδη και οικοτόποι που θεωρούνται ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στην οδηγία.

Η Οδηγία 2009/147/ΕΚ περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών

Αφορά στη διατήρηση όλων των ειδών πτηνών που ζουν εκ φύσεως σε άγρια κατάσταση στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών. Έχει ως αντικείμενο την προστασία και τη διαχείριση των ειδών αυτών και ρυθμίζει την εκμετάλλευσή τους.

Η Οδηγία 78/659/ΕΟΚ, της 18ης Ιουλίου 1978 σχετικά με την ποιότητα των γλυκών υδάτων που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτίωσης για τη διατήρηση της ζωής των ψαριών, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 91/692/ΕΟΚ (και όπως επιπλέον τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό 1882/2003 / ΕΚ) και τον Κανονισμό 807/2003/ΕΚ.

Ο στόχος της ανωτέρω οδηγίας είναι η προστασία και βελτίωση της ποιότητας των ρεόντων ή στάσιμων γλυκών υδάτων μέσα στα οποία ζουν ψάρια ή, μπορούν να ζήσουν ψάρια (εάν η ρύπανση ήταν μικρότερη ή είχε εξαλειφθεί) που ανήκουν σε:

- ενδημικά είδη,

ή

- είδη που η παρουσία τους είναι επιθυμητή για σκοπούς διαχείρισης των υδάτων από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Η Οδηγία 79/923/ΕΟΚ, της 30ής Οκτωβρίου 1979, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 91/692/ΕΟΚ του Συμβουλίου (και περαιτέρω τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1882/2003/ΕΚ) περί της απαιτούμενης ποιότητας των υδάτων για τα οστρακοειδή.

Ο στόχος της οδηγίας για τα οστρακοειδή είναι η προστασία και η βελτίωση της ποιότητας των υδάτων, προκειμένου να υποστηρίξουν τη ζωή και ανάπτυξη των οστρακοειδών. Έχει σχεδιαστεί για την προστασία της υδάτινης πανίδας των δίθυρων, και των γαστερόποδων μαλάκιων, τα οποία περιλαμβάνουν: στρείδια, μύδια, κυδώνια, χτένια και αχιβάδες. Η οδηγία απαιτεί από τα κράτη μέλη να καθορίσουν τα ύδατα που χρήζουν προστασίας, προκειμένου να υποστηρίξει τη ζωή και ανάπτυξη των οστρακοειδών.

(2009/89/ΕΚ): Απόφαση του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με την υπογραφή, εξ' ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του πρωτοκόλλου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών της Μεσογείου στη σύμβαση για την προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος και των παράκτιων περιοχών της Μεσογείου.

Εθνικό νομοθετικό πλαίσιο:

Νόμος 3983/2011 «Εθνική Στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος»

Ο νόμος ενσωματώνει τις απαιτήσεις και τους στόχους της Οδηγίας 2008/56/ΕΚ σχετικά με τα θαλάσσια ύδατα στο εθνικό δίκαιο.

Νόμος 3199/03 «Προστασία και διαχείριση των υδάτων»

Ο νόμος ενσωματώνει τις απαιτήσεις και τους στόχους της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο.

Προεδρικό Διάταγμα 51/2007

Καθορίζει τα μέτρα και τις διαδικασίες για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων, σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ.

Ν. 1650/86 για την προστασία του περιβάλλοντος

Το άρθρο 10 του νόμου θεσπίζει γενικές κατευθύνσεις για την προστασία του νερού. Το άρθρο 28 καθορίζει τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε όσους προκαλούν τη ρύπανση των υδάτων και στις επιχειρήσεις που λειτουργούν χωρίς τις απαραίτητες άδειες.

4.4 Κρατικές Ενισχύσεις και Δημόσιες Συμβάσεις

Κρατικές ενισχύσεις είναι η οικονομική βοήθεια που παρέχεται από δημόσιους φορείς σε νομικά πρόσωπα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα. Μπορεί να αποτελείται από μέτρα δημόσιας στήριξης σε πολλές μορφές, όπως φορολογικές απαλλαγές, δάνεια με προνομιακούς όρους, κρατικές εγγυήσεις και επενδύσεις σε μετοχικό κεφάλαιο από δημόσιες αρχές με όρους που θα ήταν αποδεκτοί για ιδιώτη επενδυτή.

Το παρόν Πρόγραμμα δεν περιλαμβάνει οικονομική στήριξη σε ιδιωτικούς φορείς (επιχειρήσεις), αλλά σε κάθε περίπτωση η συμμόρφωση με την νομοθεσία για τις κρατικές ενισχύσεις θα ελέγχεται από τον Διαχειριστή Προγράμματος και από την αρμόδια αρχή του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Για την υλοποίηση των έργων που θα χρηματοδοτηθούν από το παρόν Πρόγραμμα εφαρμόζεται το νομικό πλαίσιο που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις προμήθειας αγαθών και παροχής υπηρεσιών καθώς και η νομοθεσία που αφορά στα δημόσια έργα.

4.5 Στρατηγική του Προγράμματος

Με βάση τα παραπάνω έχουν εντοπιστεί τομείς, όπου χρειάζεται να αναληφθεί δράση, προκειμένου το Πρόγραμμα να συμβάλει στην ολοκληρωμένη διαχείριση των θαλάσσιων και των εσωτερικών υδατικών πόρων, στη βελτίωση της παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων και στην προώθηση της ευαισθητοποίησης και της εκπαίδευσης στον τομέα της ολοκληρωμένης διαχείρισης θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων.

Τα έργα που θα χρηματοδοτήσει το Πρόγραμμα ενδεικτικά μπορεί να είναι:

- Έργα για την περιβαλλοντική προστασία και αποκατάσταση σχετικά με τα θαλάσσια και εσωτερικά ύδατα
- Παρακολούθηση της ποιότητας των θαλάσσιων υδάτων προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με την ισχύουσα ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.
- Δράσεις ευαισθητοποίησης / εκπαίδευσης κ.α.

Ο προϋπολογισμός του Προγράμματος κατανέμεται αρχικά ως εξής:

- Περίπου το **58%** του προϋπολογισμού κατευθύνεται στην υλοποίηση Πράξεων με στόχο την ολοκληρωμένη διαχείριση των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων.
- Περίπου το **22%** του προϋπολογισμού κατευθύνεται στη δημιουργία και εφαρμογή συστημάτων παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων (προκαθορισμένο έργο) που

θα καλύψουν τις απαιτήσεις της χώρας σύμφωνα με την οδηγία πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική.

Το προκαθορισμένο έργο με τίτλο «Εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος παρακολούθησης θαλάσσιων υδάτων», θα υλοποιηθεί από το **Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ)**. Ο στόχος του έργου είναι η συνεχής αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης και η τακτική επικαιροποίηση των περιβαλλοντικών στόχων στο Ιόνιο Πέλαγος, την Κεντρική Μεσόγειο, το Αιγαίο Πέλαγος και την Αδριατική Θάλασσα, σύμφωνα με την οδηγία 2008/56/ΕΚ, με στόχο την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων. Το έργο θα ολοκληρωθεί μέχρι τον Απρίλιο του 2016 και έχει προϋπολογισμό 2.500.000 €.

- Περίπου το **13%** του προϋπολογισμού κατευθύνεται σε προγράμματα προώθησης της ευαισθητοποίησης και της εκπαίδευσης στον τομέα της διαχείρισης των υδατικών πόρων καθώς επίσης και σε υποτροφίες για σπουδές και έρευνα συναφείς με τη διαχείριση των υδατικών πόρων. Οι Πράξεις θα έχουν ως ομάδα-στόχο τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς, τους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τους ερευνητές.

Εκτός του προκαθορισμένου έργου, όλες οι Πράξεις θα επιλεγούν κατόπιν ανταγωνιστικών διαδικασιών μέσω ανοικτών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Για τους δυνητικούς Φορείς Υλοποίησης θα διεξαχθούν ενημερωτικά σεμινάρια. Οι υποβληθείσες προτάσεις θα αξιολογηθούν από Επιτροπή Αξιολόγησης βάσει λίστας συγκεκριμένων κριτηρίων, σύμφωνα με το κεφάλαιο 6 του Κανονισμού σχετικά με την εφαρμογή του ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014.

Η επιλογή των προτάσεων από την Επιτροπή θα γίνει με βάση:

- Τη συμβολή της Πράξης στους στόχους, τα αποτελέσματα και τις εκροές του Προγράμματος
- Τη συμμόρφωση με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία
- Την ωριμότητα της Πράξης
- Την επάρκεια του Φορέα Υλοποίησης να σχεδιάσει και να υλοποιήσει ικανοποιητικά την Πράξη
- Τη σκοπιμότητα της Πράξης, την ποιότητα της καθώς και την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική της βιωσιμότητα
- Την ανάλυση κόστους – οφέλους

5. ΣΤΟΙΧΟΙ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

5.1 Στόχος του Προγράμματος

Προγραμματική Ενότητα: Ολοκληρωμένη Διαχείριση Θαλάσσιων και Εσωτερικών Υδάτων

Στόχος του προγράμματος: Καλή περιβαλλοντική κατάσταση στα ευρωπαϊκά θαλάσσια και εσωτερικά ύδατα

5.2 Αναμενόμενα Αποτελέσματα του Προγράμματος

Α / Α	Αποτέλεσμα	Δείκτης	Περιγραφή	Τιμή Δείκτη		Πηγή επαλήθευσης
				Τιμή βάσης	Τιμή στόχος	
1	Ολοκληρωμένη διαχείριση των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων	Πληθυσμός των περιοχών όπου έχουν υλοποιηθεί δράσεις για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδατικών πόρων.	Δράσεις (έργα ή μελέτες) θα υλοποιηθούν σε συγκεκριμένες περιοχές και έμμεσα ή άμεσα θα επηρεάσουν την ποιότητα ζωής του πληθυσμού (μειώνοντας τις οικονομικές ή κοινωνικές ανισότητες).	0	xxx	Εκθέσεις προόδου των Πράξεων που υποβάλλονται από τους ΦΥ

Α / Α	Αποτέλεσμα	Δείκτης	Περιγραφή	Τιμή Δείκτη		Πηγή επαλήθευσης
				Τιμή βάσης	Τιμή - στόχος	
2	Βελτίωση της παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων	Αριθμός υλοποιημένων προγραμμάτων περιβαλλοντικής παρακολούθησης	Το πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης είναι ένα σύστημα για τη μέτρηση, τη συλλογή, την επεξεργασία και την παρουσίαση δεδομένων που αφορούν το υδατικό περιβάλλον.	Τιμή βάσης	Τιμή - στόχος	Εκθέσεις προόδου των Πράξεων που υποβάλλονται από τον ΦΥ
				0	1	
3	Αύξηση της ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων	Αριθμός σχολικών περιβαλλοντικών προγραμμάτων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση στον τομέα των υδατικών πόρων	Ένα περιβαλλοντικό πρόγραμμα περιλαμβάνει μαθήματα, εργασίες και επισκέψεις σε συγκεκριμένες θαλάσσιες περιοχές ή εσωτερικά υδατικά συστήματα που λειτουργούν ΚΠΕ. Σχολεία από όλη τη χώρα είναι ομάδες – στόχος αυτών των προγραμμάτων	Τιμή βάσης	Τιμή - στόχος	Εκθέσεις παρακολούθησης που υποβάλλονται από τον Διαχειριστή του ΜΣΕ
				0	120	
			Αριθμός υποτρόφων αποφοίτων, ερευνητών που επιχορηγούνται για σπουδές/έρευνα στον τομέα της διαχείρισης των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων σε Ιδρύματα στις δότριες χώρες	Απόφοιτοι/ερευνητές θα επιχορηγηθούν για σπουδές/έρευνα στον τομέα της διαχείρισης των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων σε ιδρύματα στις δότριες χώρες	Τιμή βάσης	Τιμή - στόχος
		0	22			

Οι δείκτες έχουν επιλεγεί ώστε να συνδέονται στενά με τα αναμενόμενα παραδοτέα των Αποτελεσμάτων και να είναι το δυνατόν μετρήσιμοι και συγκεκριμένοι. Ο στόχος του κάθε δείκτη έχει επιλεγεί ούτως ώστε να είναι επιτεύξιμος στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προϋπολογισμού.

5.3 Εκροές του Προγράμματος

Αποτέλεσμα	Εκροή	Δείκτης εκροής	Τιμή δείκτη		Περιγραφή
			Τιμή βάσης	Τιμή - στόχος	
Ολοκληρωμένη διαχείριση των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων	Έργα βελτίωσης της ποιότητας των υδάτων που προορίζονται για οικιακή ή αρδευτική χρήση σε νησιά	Παραγωγή ποιοτικώς βελτιωμένου νερού για ύδρευση και άρδευση (m ³ / μέρα)	0	2,500	Έργα δύναται να είναι κατασκευή μονάδων αφαλάτωσης ή διυλιστήρια νερού σε νησιά, ή οποιαδήποτε άλλη υποδομή που αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας του νερού.
	Μελέτες για την αύξηση της γνώσης και της ευαισθητοποίησης σχετικά με την προστασία και διαχείριση υδατικών συστημάτων που παρουσιάζουν περιβαλλοντικά προβλήματα ή απώλεια βιοποικιλότητας	Αριθμός μελετών που οδηγούν στην αύξηση της γνώσης και της ευαισθητοποίησης σχετικά με την προστασία και διαχείριση των υδάτων	0	2	Μελέτες θα οδηγήσουν σε: 1. Σχέδια διαχείρισης και προστασίας (προγράμματα και μέτρα) ευαίσθητων υδατικών συστημάτων όπως υγρότοποι, ποτάμια λίμνες ή δέλτα ποταμών κλπ. 2. Σχεδιασμό έργων υποδομής που θα βοηθήσουν στην προστασία των επιφανειακών ή υπόγειων υδατικών πόρων.
	Μελέτες ή παρεμβάσεις που οδηγούν σε αύξηση της γνώσης σχετικά με την ολοκληρωμένη θαλάσσια και νησιωτική πολιτική ή την προστασία και διαχείριση των παράκτιων περιοχών	Αριθμός μελετών ή / και παρεμβάσεις που οδηγούν σε αύξηση της γνώσης σχετικά με την ολοκληρωμένη θαλάσσια και νησιωτική πολιτική ή την προστασία / διαχείριση των παράκτιων περιοχών	0	4	Μελέτες και / ή παρεμβάσεις θα οδηγήσουν σε ολοκληρωμένα σχέδια θαλάσσιας και νησιωτικής πολιτικής, σχέδια Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της Παράκτιας Ζώνης (ICZM) ή σχέδια / μοντέλα για την αντιμετώπιση του φαινομένου της διάβρωσης στις ακτές κολύμβησης.

Βελτίωση της παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων	Αναβάθμιση των υπάρχοντων συστημάτων σε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων και αύξηση της θαλάσσιας περιοχής κάλυψης	Αριθμός ολοκληρωμένων προγραμμάτων παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων που έχουν εφαρμοστεί, πρβλ. Οδηγία 2008/56/ΕΚ άρθρο 5 (2iv)	Τιμή βάσης	Τιμή - στόχος	Η έννοια του προγράμματος παρακολούθησης ορίζεται στο άρθρο 5 της Οδηγίας 2008/56/ΕΚ και στο προκαθορισμένο έργο.
			0	1	
		Αριθμός θαλάσσιων υποπεριοχών [βλ. Οδηγία 2008/56/ΕΚ, άρθρο 4 (2)], όπου ένα πρόγραμμα παρακολούθησης έχει εφαρμοστεί.	Τιμή βάσης	Τιμή - στόχος	Η έννοια της θαλάσσιας υποπεριοχής ορίζεται στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2008/56/ΕΚ. Στο δείκτη μπορεί να μετρηθεί και τμήμα υποπεριοχής που είναι υπό τη δικαιοδοσία της Ελλάδας.
				0	
Αύξηση της ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων	Αύξηση της γνώσης και της ευαισθητοποίησης των μαθητών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση για τη σημασία της προστασίας των υδατικών πόρων	Αριθμός συμμετεχόντων στα περιβαλλοντικά εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιούνται στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση στον τομέα των υδατικών πόρων	Τιμή βάσης	Τιμή - στόχος	Ένα περιβαλλοντικό πρόγραμμα περιέχει μεταξύ άλλων μαθήματα, εργασίες και επισκέψεις σε συγκεκριμένες θαλάσσιες περιοχές ή εσωτερικά υδατικά συστήματα. Όλοι οι συμμετέχοντες στα εν λόγω προγράμματα θα υπολογίζονται στο δείκτη (συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών)
				0	
	Απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης/ερευνητές στον τομέα της διαχείρισης των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων που διευρύνουν το γνωστικό τους πεδίο στα ιδρύματα των Δότριων Χωρών	Αριθμός αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνητών που επιχορηγούνται για σπουδές/έρευνα στον τομέα της διαχείρισης των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων σε Ιδρύματα των Δότριων Χωρών	Τιμή βάσης	Τιμή - στόχος	Επιχορηγήσεις θα δοθούν σε απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης / ερευνητές για σπουδές / έρευνα στον τομέα της διαχείρισης των θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων σε ιδρύματα των Δότριων Χωρών
				0	

Οι εκροές έχουν επιλεγεί ώστε να συνδέονται στενά με το αντίστοιχο Αποτέλεσμα και να καλύψουν όσο το δυνατόν περισσότερο τον τομέα του Αποτελέσματος κατά τρόπο που να συμβάλλουν στις πιο σημαντικές προκλήσεις και ανάγκες της χώρας, στην παρούσα στιγμή.

Οι δείκτες εκροών έχουν επιλεγεί ώστε να συνδέονται στενά με τα αναμενόμενα παραδοτέα των Αποτελεσμάτων και να είναι το δυνατόν μετρήσιμοι και συγκεκριμένοι. Ο στόχος του κάθε δείκτη έχει επιλεγεί ούτως ώστε να είναι επιτεύξιμος στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προϋπολογισμού.

5.4 Δείκτες διμερών σχέσεων

Δείκτης Διμερών Σχέσεων	Τιμή Δείκτη	
	Τιμή βάσης	Τιμή-στόχος
Αριθμός πράξεων σε συνεργασία με τις Δότριες Χώρες στο δημόσιο τομέα	0	3
Αριθμός συμμετεχόντων σε ανταλλαγές επισκέψεων μεταξύ δικαιούχου κράτους και Δότριων Χωρών	0	60
Αριθμός δημοσιεύσεων που συντάχθηκαν από κοινού από άτομα προερχόμενα από το δικαιούχο κράτος και μιας δότριας χώρας, δημοσιευμένες σε εθνικό ή διεθνές μέσο και οι οποίες προέρχονται από Πράξη χρηματοδοτούμενη από το Πρόγραμμα	0	2

Δείκτης Διμερών Σχέσεων	Δείκτης		
	Τονωτική	Εμπλουτιστική	Εποικοδομητική
Επίπεδο ικανοποίησης από τη συνεργασία			

Οι τρεις από τους τέσσερις δείκτες επιλέχθηκαν από τους καθορισμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες που προτείνονται στον οδηγό για την ενδυνάμωση των διμερών σχέσεων και είναι συγκεκριμένοι και μετρήσιμοι. Η τιμές στόχου επιλέχθηκαν έτσι ώστε να είναι επιτεύξιμες στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προϋπολογισμού.

6. ΟΜΑΔΕΣ-ΣΤΟΧΟΣ

Α) Ολοκληρωμένη διαχείριση των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων

Κύριες Ομάδες – Στόχος που επηρεάζονται από αυτό το Πρόγραμμα θα μπορούσε να είναι οι εξής: δημόσιες αρχές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, Δημόσιες Εταιρείες Ύδρευσης και Αποχέτευσης, ερευνητικά και επιστημονικά κέντρα, πανεπιστήμια, Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλοι σχετικοί με την Προγραμματική Ενότητα φορείς διαχείρισης ή συλλογικοί φορείς, ΜΚΟ και τοπικές κοινότητες.

Δευτερεύουσες Ομάδες-Στόχος που θα επωφεληθούν από αυτό το πρόγραμμα μακροπρόθεσμα θα μπορούσε να είναι οι εξής: στελέχη της Κεντρικής Διοίκησης και Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μικρές τοπικές επιχειρήσεις και το ευρύ κοινό.

Β) Βελτίωση της παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων

Κύριες Ομάδες – Στόχος που επηρεάζονται από αυτό το Πρόγραμμα θα μπορούσε να είναι οι εξής: η Ειδική Γραμματεία Υδάτων, δημόσιες αρχές, ερευνητικά και επιστημονικά κέντρα.

Δευτερεύουσες Ομάδες-Στόχος που θα επωφεληθούν από αυτό το Πρόγραμμα μακροπρόθεσμα θα μπορούσε να είναι οι εξής: στελέχη της Κεντρικής Διοίκησης και Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΜΚΟ, ερευνητές και το ευρύ κοινό.

Γ) Αύξηση της ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων

Κύριες Ομάδες – Στόχος που επηρεάζονται από αυτό το Πρόγραμμα θα μπορούσε να είναι οι εξής: το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχολεία, πανεπιστήμια, απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητές, μαθητές, εκπαιδευτικοί.

Δευτερεύουσες Ομάδες-Στόχος που θα επωφεληθούν από αυτό το Πρόγραμμα μακροπρόθεσμα θα μπορούσε να είναι οι εξής: η εκπαιδευτική και επιστημονική κοινότητα, φορείς περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, το ευρύ κοινό.

Ο σχεδιασμός του Προγράμματος πραγματοποιήθηκε έπειτα από συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Υδάτων, η οποία είναι η αρμόδια πολιτική αρχή για θέματα υδάτων στο ΥΠΕΚΑ. Δεν υπήρξε συνεργασία με εξωτερικούς συνεργάτες. Έπειτα από την ολοκλήρωση του πρώτου σχεδίου προγράμματος, αυτό τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στις 29.05.2012. Εστάλη σε περισσότερους από 80 φορείς, όπως υπουργεία, περιφερειακές και τοπικές αρχές, ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ, ΔΕΥΑ, περιβαλλοντικές ΜΚΟ, ερευνητικά ιδρύματα, πανεπιστήμια, επαγγελματικές οργανώσεις. Το σχέδιο προγράμματος αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ (www.ypeka.gr). Από τους αποδέκτες ζητήθηκε η ενεργή συμμετοχή σε γραπτή μορφή και δόθηκαν διευκρινήσεις τηλεφωνικά, όπου αυτό κρίθηκε αναγκαίο. Περίπου 30 αποδέκτες ανταποκρίθηκαν (10 με ηλεκτρονικά μηνύματα και τηλεφωνικά και άλλοι 20 γραπτώς). Εκτός από γενικές παρατηρήσεις οι περισσότεροι αποδέκτες προχώρησαν σε συγκεκριμένες προτάσεις (έργα παρακολούθησης και μελέτες), κάτι το οποίο συνέβαλλε στην επανεξέταση των πιθανών έργων και τον καθορισμό των δεικτών. Το σχέδιο προγράμματος που υπεβλήθη στο ΕΣΕ την 31/07/2012 συμπεριέλαβε τα αποτελέσματα της διαβούλευσης.

Ο Διαχειριστής Προγράμματος συνέταξε και υπέβαλε στην αρμόδια Υπηρεσία (ΕΥΠΕ του ΥΠΕΚΑ) Φάκελο Περιβαλλοντικού Προελέγχου για την υποβολή του Προγράμματος σε

διαδικασία ΣΠΕ βάσει της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ. Η απάντηση της ΕΥΠΕ από 25.09.2012 διευκρίνισε ότι η τήρηση της διαδικασίας ΣΠΕ δεν απαιτείται.

7. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Α/Α	Αποτέλεσμα	Περιγραφή κινδύνου	Εκτίμηση		Σχέδιο μείωσης κινδύνου
			Πιθανότητα [Χαμηλή / μεσαία / υψηλή]	Επιπτώσεις [Χαμηλή / μεσαία / υψηλή]	
1	Ολοκληρωμένη διαχείριση των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων	Ανεπαρκής συμμετοχή υποψηφίων ΦΥ στις ανοικτές προσκλήσεις	χαμηλή	υψηλή	Ανοιχτή δημόσια διαβούλευση στη φάση προγραμματισμού Μεγάλη περίοδος δημοσίευσης των ανοικτών προσκλήσεων Καλή δημοσιότητα α) του προγράμματος με εφαρμογή του επικοινωνιακού σχεδίου και β) κάθε πρόσκλησης υποβολής προτάσεων γ) για τη δημόσια διαβούλευση
		Μη ποιοτικές προτάσεις που θα υποβληθούν	χαμηλή	μεσαία	Ενημερωτικές συναντήσεις με δυνητικούς ΦΥ Μεγάλη περίοδος δημοσίευσης των ανοικτών προσκλήσεων Έντονη δημοσιότητα - δημόσια διαβούλευση στη φάση τόσο του προγραμματισμού όσο και της υλοποίησης Καλά σχεδιασμένες προσκλήσεις και ποιοτικά συνοδευτικά έγγραφα.
		Οι διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων ενδέχεται να οδηγήσουν σε παράταση του χρόνου υλοποίησης μιας Πράξης	μεσαία	υψηλή	Καθιέρωση διαδικασίας στο σύστημα διαχείρισης για την έγκριση των τευχών δημοπράτησης από το Διαχειριστή Προγράμματος Έγκαιρος εντοπισμός των προβλημάτων μέσω των διαδικασιών παρακολούθησης των Πράξεων και εφαρμογή διορθωτικών ενεργειών Απένταξη Πράξεων
		Πιθανή αναδιοργάνωση του ΥΠΕΚΑ	υψηλή	μεσαία	Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα ανταποκριθεί και θα προσαρμοστεί άμεσα στη νέα δομή.
		Χαμηλή ποιότητα των παραδοτέων ή μη ολοκλήρωση μιας Πράξης, λόγω ανεπαρκούς διαχείρισης ή αδυναμίας του ΦΥ	χαμηλή	μεσαία	Αυστηρή διαδικασία αξιολόγησης Αυστηρές διαδικασίες διαχείρισης και παρακολούθησης Απένταξη Πράξεων
		Ανεπαρκής ανταπόκριση των ΦΥ στις απαιτήσεις του Συστήματος Διαχείρισης (π.χ. καθυστερήσεις στην υποβολή των εκθέσεων)	χαμηλή	μεσαία	Αυστηρές διαδικασίες διαχείρισης και παρακολούθησης

Α/Α	Αποτέλεσμα	Περιγραφή κινδύνου	Εκτίμηση		Σχέδιο μείωσης κινδύνου
			Πιθανότητα [Χαμηλή / μεσαία / υψηλή]	Επιπτώσεις [Χαμηλή / μεσαία / υψηλή]	
		Ανεπάρκεια του Διαχειριστή Προγράμματος λόγω μείωσης προσωπικού ή αύξησης φόρτου εργασίας	χαμηλή	μεσαία	Ανάθεση εργασίας σε εξωτερικούς συνεργάτες
2	Βελτίωση της παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων	Ελλείψεις στην Εθνική Νομοθεσία που μπορεί να επηρεάσουν την υλοποίηση των Πράξεων	χαμηλή	μεσαία	Έγκαιρος εντοπισμός προβλημάτων βάσει των διαδικασιών παρακολούθησης και εφαρμογή διορθωτικών ενεργειών
		Καθυστερήσεις στην υλοποίηση προαπαιτούμενων σταδίων για την υλοποίηση του προκαθορισμένου έργου	χαμηλή	μεσαία	Έγκαιρος εντοπισμός προβλημάτων βάσει των διαδικασιών παρακολούθησης και εφαρμογή διορθωτικών ενεργειών
		Ανεπαρκής ανταπόκριση των ΦΥ στις απαιτήσεις του Συστήματος Διαχείρισης (π.χ. καθυστερήσεις στην υποβολή των εκθέσεων)	χαμηλή	μεσαία	Αυστηρές διαδικασίες διαχείρισης και παρακολούθησης
		Ανεπάρκεια του Διαχειριστή Προγράμματος λόγω μείωσης προσωπικού ή αύξησης φόρτου εργασίας	χαμηλή	μεσαία	Ανάθεση εργασίας σε εξωτερικούς συνεργάτες
3	Αύξηση της ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων	Χαμηλό ενδιαφέρον των Ομάδων-Στόχος για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα ή υποτροφίες	χαμηλή	μεσαία	Καλή δημοσιότητα Καθορισμός σχετικών κριτηρίων στις προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων Έγκαιρος εντοπισμός προβλημάτων και εφαρμογή διορθωτικών ενεργειών
		Ανεπαρκής συμμετοχή στις ανοικτές προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων	χαμηλή	μεσαία	Καλή δημοσιότητα α) για το Πρόγραμμα μέσω της εφαρμογής του Επικοινωνιακού Σχεδίου β) για κάθε πρόσκληση για υποβολή προτάσεων
		Χαμηλή ποιότητα των παραδοτέων ή μη ολοκλήρωση μιας Πράξης, λόγω ανεπαρκούς	χαμηλή	μεσαία	Αυστηρές διαδικασίες αξιολόγησης Αυστηρές διαδικασίες διαχείρισης και

Α/Α	Αποτέλεσμα	Περιγραφή κινδύνου	Εκτίμηση		Σχέδιο μείωσης κινδύνου
			Πιθανότητα [Χαμηλή / μεσαία / υψηλή]	Επιπτώσεις [Χαμηλή / μεσαία / υψηλή]	
		διαχείρισης ή αδυναμίας του ΦΥ			παρακολούθησης
		Ανεπαρκής διαχείριση των Πράξεων από τους Διαχειριστές ΜΣΕ	χαμηλή	μεσαία	Αυστηρές διαδικασίες διαχείρισης και παρακολούθησης
		Ανεπαρκής ανταπόκριση των Διαχειριστών ΜΣΕ στις απαιτήσεις του Συστήματος Διαχείρισης (π.χ. καθυστερήσεις στην υποβολή των εκθέσεων)	μεσαία	μεσαία	Αυστηρές διαδικασίες διαχείρισης και παρακολούθησης
		Ανεπάρκεια του Διαχειριστή Προγράμματος λόγω μείωσης προσωπικού ή αύξησης φόρτου εργασίας	χαμηλή	μεσαία	Ανάθεση εργασίας σε εξωτερικούς συνεργάτες

8. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Η ενδυνάμωση των διμερών σχέσεων μεταξύ των Δότριων Χωρών και του δικαιούχου κράτους είναι ένας γενικός στόχος του ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014. Για την επίτευξη του ο Διαχειριστής Προγράμματος ενθαρρύνει την υλοποίηση δράσεων σε συνεργασία με τις Δότριες Χώρες. Οι δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των διμερών σχέσεων σε επίπεδο Προγράμματος αφορούν την διερεύνηση για την εύρεση εταίρων από τις Δότριες Χώρες (μέτρα α) όσο και την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών, την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών κλπ. (μέτρα β). Το ποσό που δεσμεύεται για τις διμερείς σχέσεις ανέρχεται σε 200.000 € (1.79% του συνολικού προϋπολογισμού). Επιπλέον, σχεδιάζεται η υλοποίηση συμπληρωματικών δράσεων για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ του Διαχειριστή Προγράμματος με συναφείς με το Πρόγραμμα φορείς σχετικά με την υλοποίηση του Προγράμματος και για την ενίσχυση της συνεργασίας.

Προγραμματισμένες Δράσεις για μέτρα «α» των Διμερών Σχέσεων:

Κατά την έναρξη υλοποίησης του Προγράμματος ο Διαχειριστής Προγράμματος θα οργανώσει μια **εκδήλωση γνωριμίας** για δυνητικούς Φορείς Υλοποίησης και εταίρους από τις Δότριες Χώρες ώστε να διευκολυνθεί η εξερεύνηση δυνατοτήτων συνεργασίας σε «έργα σε συνεργασία». Οι πιθανοί εταίροι από τις Δότριες Χώρες είναι δημόσιες αρχές με εμπειρία και τεχνογνωσία σε έργα (υδραυλικά/περιβαλλοντικά) water/ environmental engineering και στην περιβαλλοντική εκπαίδευση (πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα). Η εκδήλωση και τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής των επιλέξιμων φορέων θα χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό των διμερών σχέσεων.

Θα προηγηθεί μια ενημέρωση στον ιστότοπο του Προγράμματος με λεπτομερή στοιχεία για τις προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος και την διενέργεια της εκδήλωσης γνωριμίας.

Επιλέξιμοι φορείς είναι δημόσιες αρχές από την Ελλάδα και τις Δότριες Χώρες. Από τους ενδιαφερόμενους θα απαιτείται η υποβολή ενός γενικού σχεδίου έργου και μια αναφορά στα κίνητρα για συμμετοχή στην ενημερωτική εκδήλωση. Οι αιτήσεις συμμετοχής θα αξιολογηθούν από Επιτροπή Επιλογής.

Λόγω της ανάγκης για άμεση δημοσίευση των ανοικτών προσκλήσεων μετά από την υπογραφή του Συμφώνου Υλοποίησης Προγράμματος δεν προγραμματίζονται άλλες δράσεις στο πλαίσιο των μέτρων «α».

Το ποσό που δεσμεύεται για δράσεις αυτής της κατηγορίας ανέρχεται σε 50.000 Ευρώ. Το ποσοστό επιχορήγησης για συμμετέχοντες είναι έως 100 % ενώ το ποσό επιχορήγησης δεν μπορεί να ξεπερνάει τις 2.000 Ευρώ ανά άτομο ανά ταξίδι. Το ΠΔ 4/2002 εφαρμόζεται αναλογικά για τις χρηματοδοτήσεις του ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014.

Προγραμματισμένες Δράσεις για μέτρα «β» των Διμερών Σχέσεων:

Ο Διαχειριστής Προγράμματος ενθαρρύνει και διευκολύνει τη δικτύωση, την ανταλλαγή και τη μετάδοση τεχνογνωσίας μεταξύ των Φορέων Υλοποίησης και των εταίρων τους καθώς και άλλων σχετικών φορέων των Δότριων Χωρών. Για το σκοπό αυτό οι παραπάνω φορείς έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν αιτήσεις για συμπληρωματική χρηματοδότηση κατά

τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης. Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα δώσει έμφαση στη δυνατότητα χρηματοδότησης στο πλαίσιο της ενδυνάμωσης των διμερών σχέσεων παρέχοντας λεπτομερείς πληροφορίες.

Ενημερωτικά ταξίδια σε σχετικούς με το έργο φορείς ή σε παρεμφερή έργα, τα οποία θα μπορούν να δρουν υποστηρικτικά στην υλοποίηση μιας Πράξης είναι επιλέξιμα στο πλαίσιο των διμερών σχέσεων. Το ίδιο ισχύει και για τα έξοδα ταξιδιών και αμοιβών εμπειρογνομόνων, οι οποίοι μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά στην υλοποίηση μιας Πράξης.

Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα αξιοποιήσει τον προϋπολογισμό των διμερών σχέσεων για προωθητικές ενέργειες (π.χ. τη δημιουργία και διανομή έντυπου υλικού) που αφορούν στην ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων.

Επιλέξιμες κατηγορίες δράσεων είναι οι αναφερόμενες στο άρθρο 7.7 του Κανονισμού.

Η έναρξη υλοποίησης των δράσεων για τα μέτρα «β» των διμερών σχέσεων δημοσιεύεται στον ιστότοπο του Προγράμματος. Οι αιτήσεις υποβάλλονται σε άμεση αξιολόγηση έως την εξάντληση του διατιθέμενου ποσού.

Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να προσκομίζουν μια λεπτομερή αιτιολόγηση για την ανάγκη επιπλέον χρηματοδότησης και να καταθέτουν όλα τα δικαιολογητικά πληρωμής στον Διαχειριστή Προγράμματος.

Το ποσό που δεσμεύεται για δράσεις αυτής της κατηγορίας ανέρχεται σε 150.000 Ευρώ. Το ποσοστό επιχορήγησης για συμμετέχοντες είναι έως 100 %, ενώ το ποσό επιχορήγησης δεν μπορεί να ξεπερνάει τις 2.000 Ευρώ ανά άτομο ανά ταξίδι.

Συμπληρωματικές δράσεις

Συμπληρωματικές δράσεις όπως εκδηλώσεις, εργαστήρια, ενημερωτικά ταξίδια και δράσεις πληροφόρησης θα χρηματοδοτηθούν από το Πρόγραμμα με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του Διαχειριστή Προγράμματος και παρόμοιων φορέων:

- σε δικαιούχες χώρες που υλοποιούν προγράμματα της ίδιας Προγραμματικής Περιοχής (Βουλγαρία, Εσθονία, Λιθουανία, Πορτογαλία)
- σε Δότες Χώρες
- εντός της χώρας

Το ποσό που διατίθεται για συμπληρωματικές δράσεις ανέρχεται σε 78.235 Ευρώ.

8.1 Εταίροι Προγράμματος των Δότριων Χωρών

Δεν προβλέπεται εταιρική σχέση σε επίπεδο προγράμματος.

8.2 Πράξη σε συνεργασία με τις Δότες Χώρες

Ο Διαχειριστής Προγράμματος ενθαρρύνει τις πράξεις σε συνεργασία με τις Δότες Χώρες. Για την εύρεση εταίρων από τις Δότες Χώρες ο Διαχειριστής Προγράμματος θα συνεργαστεί στενά με τις αρμόδιες αρχές των Δότριων Χωρών (ειδικά τις αντιπροσωπίες/πρεσβείες τους στην Ελλάδα) καθώς και με το Γραφείο ΧΜ ΕΟΧ. Οι πιθανοί εταίροι είναι δημόσιες αρχές με εμπειρία και τεχνογνωσία σε έργα in water/ environmental engineering projects και στην περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Θα υπάρχει πλήρης εναρμόνιση με το δίκαιο για τις δημόσιες συμβάσεις και τις κρατικές ενισχύσεις.

8.3 Αιτούντες από Δότες Χώρες

Η υποβολή προτάσεων από φορείς των Δότριων Χωρών δεν προβλέπεται στο πλαίσιο αυτού του Προγράμματος.

9. ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΟ ΕΡΓΟ

Το Προκαθορισμένου Έργο “Εφαρμογή Ολοκληρωμένου Προγράμματος Παρακολούθησης Θαλάσσιων Υδάτων” θα ικανοποιήσει τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2008/56/ΕΕ. Θα υλοποιηθεί σύμφωνα με το Άρθρο 11 αυτής σχετικά με τη διαρκή αποτίμηση της περιβαλλοντικής κατάστασης και την τακτική ενημέρωση των περιβαλλοντικών στόχων στο Ιόνιο Πέλαγος, την Κεντρική Μεσόγειο, το Αιγαίο Πέλαγος και την Αδριατική Θάλασσα (μόνο περιοχές και υποπεριοχές που αφορούν στην ελληνική επικράτεια).

Όνομα του Έργου	Φορέας Υλοποίησης	Εκτιμώμενος Προϋπολογισμός (€)	Περίοδος Εφαρμογής
Εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος παρακολούθησης θαλάσσιων υδάτων	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΛΚΕΘΕ)	2.500.000	2013-2016

Η υλοποίηση του έργου θα συμβάλει στο 2^ο Αποτέλεσμα του Προγράμματος «Βελτίωση της παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων» μέσω της παροχής πληροφορίας σχετικά με την περιβαλλοντική κατάσταση των υδάτων στις προαναφερθείσες περιοχές και υποπεριοχές βάσει των Παραρτημάτων III και V της Οδηγίας 2008/56/ΕΕ. Η δημιουργία του συστήματος παρακολούθησης είναι κρίσιμη για την κατανόηση, αποτίμηση και πρόβλεψη μελλοντικών πιέσεων, όπως επίσης και για τη βελτίωση της διαχείρισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Επισυνάπτεται σχετικά το Παράρτημα II.

10. ΜΙΚΡΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Σχολικά περιβαλλοντικά προγράμματα

Η δράση στο πλαίσιο της πρώτης εκροής "Αύξηση της γνώσης και ευαισθητοποίησης των μαθητών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση για τη σημασία της προστασίας των υδατικών πόρων" του 3^{ου} Αποτελέσματος, θα διευκολύνει τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς από σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να συμμετάσχουν στα περιβαλλοντικά σχολικά προγράμματα που υλοποιούνται στα σχολεία κάθε σχολικό έτος. Οι επιχορηγήσεις αυτές θα γίνονται με τη μορφή **Μικρών Σχεδίων Επιχορήγησης (ΜΣΕ)**.

Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Ελλάδα θεσμοθετήθηκε με τον Ν.1892/90 (άρθρο 11) ως προαιρετική δραστηριότητα και εφαρμόζεται με τη μορφή ειδικών σχολικών προγραμμάτων, που σχεδιάζονται από ομάδα εκπαιδευτικών και υλοποιούνται από 20-25 μαθητές της ίδιας τάξης ενός Δημοτικού Σχολείου ή διαφορετικών συνήθως τάξεων ενός Γυμνασίου ή Γενικού ή Επαγγελματικού Λυκείου. Με την εφαρμογή των προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης επιδιώκεται η απόκτηση γνώσεων που αφορούν στο περιβάλλον, η καλλιέργεια θετικών στάσεων και συμπεριφορών των μαθητών και η ευαισθητοποίηση για την προστασία και αειφόρο ανάπτυξη του περιβάλλοντος. Για την υποστήριξη και την υλοποίηση των σχολικών προγραμμάτων, το Υπουργείο Παιδείας έχει θεσπίσει συγκεκριμένη διαδικασία για το σχεδιασμό, την έγκριση και επιλογή τους. Τα περισσότερα από τα περιβαλλοντικά προγράμματα συνδέονται με τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ). Το περιβαλλοντικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα θεωρείται ολοκληρωμένο, όταν οι μαθητές παρακολουθήσουν και το πρόγραμμα που παρέχει το ΚΠΕ που έχει επιλεγεί –διάρκειας μίας έως τεσσάρων ημερών- και εκπονήσουν τις σχετικές εργασίες. Οι μαθητές αναλαμβάνουν τα έξοδα μετακίνησης, διαμονής και διατροφής.

Στο πλαίσιο της παραπάνω εγκατεστημένης δομής υλοποιούνται και περιβαλλοντικά προγράμματα που αφορούν στους υδατικούς πόρους. Τα έξοδα των συμμετεχόντων (μαθητών, εκπαιδευτικών) στα προγράμματα που αφορούν στους υδατικούς πόρους θα επιχορηγηθούν ως ΜΣΕ. Το ποσό των **900.000 €** θα διατεθεί για επιχορηγήσεις ύψους **5.000 €** το ελάχιστο έως **10.000 €** το μέγιστο, αρκετό για να στηρίξει 120 προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια 2 σχολικών ετών. Τα ΜΣΕ θα διαχειριστεί το Υπουργείο Παιδείας μέσω του αρμόδιου τμήματος για την έγκριση των περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, σε συνεργασία και υποστήριξη από τα ΚΠΕ. Σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία, στην αρχή κάθε σχολικού έτους, το Υπουργείο Παιδείας ενημερώνει με εγκύκλιο όλα τα σχολεία της χώρας για τη διαδικασία του σχεδιασμού και της υλοποίησης των σχολικών προγραμμάτων. Με ξεχωριστή εγκύκλιο το Υπουργείο **θα ενημερώσει τα σχολεία για τη δυνατότητα επιχορήγησης των εξόδων που θα βαρύνουν τους μαθητές για την παρακολούθηση των εκπαιδευτικών περιβαλλοντικών προγραμμάτων από το ΧΜ ΕΟΧ**. Η εγκύκλιος θα περιέχει αναλυτικά την απαραίτητη διαδικασία και όποιο άλλο στοιχείο σχετικό με την υλοποίηση του ΜΣΕ. Επιλέξιμοι υποψήφιοι θα είναι τα σχολεία (μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και οι εκπαιδευτικοί τους) που θα σχεδιάσουν προγράμματα σχετικά με τον τομέα των υδατικών πόρων.

Η αξιολόγηση των υποβληθέντων περιβαλλοντικών προγραμμάτων θα διεξαχθεί από τριμελή Επιτροπή που θα συσταθεί στο Υπουργείο Παιδείας για το σκοπό αυτό. Ένα μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης θα είναι ανεξάρτητο από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Η αξιολόγηση θα βασιστεί σε κριτήρια όπως:

- Το περιβαλλοντικό πρόγραμμα που συνδέεται με επίσκεψη σε ΚΠΕ να έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Διευθυντή Εκπαίδευσης.
- Το θέμα του περιβαλλοντικού προγράμματος να σχετίζεται με τη διαχείριση των υδατικών πόρων και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του ΚΠΕ να είναι σχετικό με το υδάτινο περιβάλλον.
- Προτεραιότητα θα δοθεί σε προγράμματα που θα οδηγήσουν σε τριήμερη εκπαίδευση σε ΚΠΕ.
- Προτεραιότητα θα δοθεί σε προγράμματα που υποβάλλονται από σχολεία που χιλιομετρικά απέχουν σημαντικά από το συνδεδεμένο με το πρόγραμμα ΚΠΕ.
- Ο προϋπολογισμός να είναι εντός των ορίων που τίθενται από τον Κανονισμό.

Το κόστος διαχείρισης του ΜΣΕ περιλαμβάνεται στο κόστος διαχείρισης του Διαχειριστή Προγράμματος.

Υποτροφίες

Η δράση στο πλαίσιο της 2^{ης} Εκροής του 3ου Αποτελέσματος “Απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης / ερευνητές στον τομέα της διαχείρισης των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων που διευρύνουν το γνωστικό τους επίπεδο σε ιδρύματα των Δότριων Χωρών” θα ενθαρρύνει την κινητικότητα των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των ερευνητών μέσω της επιχορήγησης (υποτροφίας) σπουδών/έρευνας σε εκπαιδευτικά ιδρύματα των Δότριων Χωρών, στον τομέα της διαχείρισης των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων. Οι επιχορηγήσεις αυτές θα γίνονται με τη μορφή **ΜΣΕ**.

Το πρόγραμμα δίνει τη δυνατότητα σε απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να πραγματοποιήσουν μεταπτυχιακές σπουδές για 24 μήνες και σε ερευνητές να διεξάγουν μεταδιδακτορική έρευνα για 12 μήνες σε Ιδρύματα των Δότριων Χωρών. Το ποσό των **600.000 €** θα διατεθεί για επιχορηγήσεις ύψους **5.000 €** το ελάχιστο έως **30.000 €** το μέγιστο και θα καλύψει περίπου 22 υποτροφίες.

Διαχειριστής του προγράμματος θα είναι το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ). Υποτροφίες θα δοθούν σε φυσικά πρόσωπα που θα επιλεγούν από το ΙΚΥ σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται. Το ΙΚΥ θα δημοσιεύσει ανοικτή πρόσκληση που θα περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή του προγράμματος, τους στόχους, τις ομάδες-στόχο, την διαδικασία αίτησης, επιλογής και επιχορήγησης, καθώς και κάθε πληροφορία που αφορά στην υλοποίηση του προγράμματος των υποτροφιών. Η απόφαση για την επιχορήγηση θα ληφθεί από το διοικητικό συμβούλιο του ΙΚΥ.

Τα ακόλουθα κριτήρια θα ληφθούν υπόψη στην αξιολόγηση των υποψηφίων:

Κριτήρια Επιλεξιμότητας:

- Ο αιτών πρέπει έχει γίνει δεκτός από το ίδρυμα της Δότριας Χώρας.
- Ο απόφοιτος ή ερευνητής αιτών δεν έχει προηγουμένως πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές ή μεταδιδακτορική έρευνα.
- Ο αιτών δεν έχει λάβει υποτροφία από το ΙΚΥ για μεταπτυχιακές σπουδές ίδιου επιπέδου ή για αντίστοιχη μεταδιδακτορική έρευνα.

Κριτήρια Αξιολόγησης:

- Συνάφεια του πτυχίου/μεταπτυχιακού/διδακτορικού διπλώματος και σχετικά μαθήματα με τον τομέα της διαχείρισης των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων
- Βαθμοί
- Γνώση Αγγλικής
- Γνώση κάποιας γλώσσας των Δότριων Χωρών
- Κίνητρα – Αιτιολογική έκθεση

Το πρόγραμμα θα προετοιμαστεί και θα υλοποιηθεί σε στενή συνεργασία μεταξύ του ΙΚΥ και σχετικών εκπαιδευτικών / ερευνητικών ιδρυμάτων των Δότριων Χωρών.

Το κόστος διαχείρισης του ΜΣΕ περιλαμβάνεται στο κόστος διαχείρισης του Διαχειριστή Προγράμματος.

11. ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Υπάρχουν τρία θέματα γενικού ενδιαφέροντος που διέπουν το Πρόγραμμα: η χρηστή διακυβέρνηση, η αειφόρος ανάπτυξη και η ισότητα των φύλων (σύμφωνα με το Πρωτόκολλο 3 Β και το Άρθρο 1.6 των Κανονισμών).

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφεται πώς αυτά τα θέματα αξιολογούνται και πώς προβλέπεται να αντιμετωπιστούν με συγκεκριμένες πρακτικές και μέτρα που θα εφαρμοστούν, για να διασφαλίσουν ότι αφενός οι αρχές της χρηστής διακυβέρνησης ενσωματώνονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του Προγράμματος και αφετέρου οι αρχές της αειφορίας και της ισότητας των φύλων ενσωματώνονται στα έργα που θα χρηματοδοτηθούν με σκοπό να ικανοποιούνται οι γενικοί στόχοι του χρηματοδοτικού μηχανισμού.

11. 1 Χρηστή διακυβέρνηση

Η χρηστή διακυβέρνηση βασίζεται στις εξής αρχές: Είναι συμμετοχική, χωρίς αποκλεισμούς, υπεύθυνη, διαφανής, αποτελεσματική, αποδοτική, και ακολουθεί τις αρχές του κράτους δικαίου. Επίσης χαρακτηρίζεται από μηδενική ανοχή στη διαφθορά και βασίζεται στην αρχή ότι λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις και οι ανάγκες ευάλωτων τμημάτων του γενικού πληθυσμού.

Η ικανοποίηση των παραπάνω αρχών οδηγούν στα ακόλουθα:

- Συμμετοχή χωρίς αποκλεισμούς – συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων, η οποία περιλαμβάνει τόσο τους άνδρες όσο και τις γυναίκες.
- Υπευθυνότητα – οργανισμοί και φορείς θα πρέπει να είναι υπεύθυνοι απέναντι σε αυτούς που θα επηρεάζονται από την υλοποίηση των έργων του Προγράμματος.
- Διαφάνεια – οι αποφάσεις και η υλοποίησή τους λαμβάνονται κατά τρόπο που ακολουθεί τους νόμους και τους κανονισμούς, η πληροφορία είναι ελεύθερη και άμεσα διαθέσιμη σε όλους.
- Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα – τα όργανα/φορείς και οι διαδικασίες παράγουν αποτελέσματα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κοινωνίας, επιτυγχάνοντας την καλύτερη δυνατή χρήση των διατιθέμενων πόρων.
- Κανόνας δικαίου - ένα δίκαιο νομικό πλαίσιο επιβάλλεται αμερόληπτα, βασίζεται στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και είναι αδιάφθορο.

Επίπεδο του Προγράμματος:

Θα δημιουργηθεί ειδικός κόμβος για το Πρόγραμμα στην ιστοσελίδα της υπηρεσίας. Αυτή η ιστοσελίδα θα είναι το κύριο μέσο ενημέρωσης του ευρέως κοινού καθώς και της επικοινωνίας με γενικές και ειδικές ομάδες ενδιαφερομένων μερών και κοινωνικών εταίρων.

Η ιστοσελίδα θα περιλαμβάνει πληροφορίες όπως:

- Γενικές πληροφορίες για το Πρόγραμμα, το Διαχειριστή Προγράμματος και τον ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014, το ΕΣΕ
- Η πρόοδος του Προγράμματος και των Πράξεων
- Θεσμικό πλαίσιο
- Έγγραφα, όπως προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων, επιλεγμένα έργα, δημόσια διαβούλευση κλπ.

Έπειτα από την ολοκλήρωση του πρώτου σχεδίου προγράμματος, αυτό τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση και εστάλη σε περισσότερους από 80 φορείς και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ. Το σχέδιο προγράμματος που υπεβλήθη στο ΕΣΕ την 31/07/2012 συμπεριέλαβε τα αποτελέσματα της διαβούλευσης. Κατά την υλοποίηση του Προγράμματος προγραμματίζονται και συμπληρωματικές δράσεις βάσει του Επικοινωνιακού Σχέδιου (Παράρτημα IV) για την ενίσχυση της συμμετοχής, της υπευθυνότητας και της διαφάνειας.

Επίπεδο έργου: Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα διασφαλίσει ότι οι προαναφερθείσες δράσεις θα υιοθετηθούν σε επίπεδο Πράξης (κατά περίπτωση). Συγκεκριμένα, κάθε φορέας υλοποίησης θα δεσμευτεί μεταξύ άλλων να δημοσιοποιεί στο διαδίκτυο κάθε πληροφορία σχετική με το έργο του.

Επιπλέον προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τηρούνται οι αρχές της χρηστής διακυβέρνησης, ο Διαχειριστής Προγράμματος ελέγχει εκ των προτέρων τη διαδικασία δημοπράτησης και συμβασιοποίησης, με στόχο να αποτρέψει πιθανά λάθη (προέγκριση). Επίσης, ο Διαχειριστής Προγράμματος θα διενεργεί ελέγχους σε κάθε έργο (τουλάχιστον έναν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και έναν μετά την ολοκλήρωσή του), με στόχο να διασφαλιστεί ότι τα έργα υλοποιούνται σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία.

11.2 Περιβαλλοντική Εκτίμηση

Ο Διαχειριστής Προγράμματος συνέταξε Φάκελο Διαδικασίας Περιβαλλοντικού Προελέγχου σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» και την υπέβαλε στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για γνωμοδότηση. Τα κυριότερα συμπεράσματα της περιβαλλοντικής αποτίμησης του προγράμματος είναι:

- Η συνολική συμβολή του Προγράμματος αναμένεται να είναι θετική στο σύνολο των περιβαλλοντικών παραμέτρων.
- Οι θετικές επιπτώσεις αφορούν κυρίως στο φυσικό αλλά και στο ανθρωπογενές περιβάλλον και επικεντρώνονται στην ποιότητα και ποσότητα των διαθέσιμων υδατικών πόρων, στη διατήρηση βιοποικιλότητας – πανίδας – χλωρίδας, στην προστασία / αποκατάσταση εδάφους και τοπίου και στην προστασία του πληθυσμού από περιβαλλοντικούς κινδύνους.
- Αρνητικές επιπτώσεις δεν υπάρχουν γενικά, ενώ οι μικρής έντασης, κλίμακας και χρονικής διάρκειας επιβαρύνσεις αφορούν εκπομπές αερίων ρύπων και κατανάλωση ενέργειας από μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στις τοπικές παρεμβάσεις αποκατάστασης και δειγματοληψίας υδάτων. Ωστόσο, καμία από αυτές δεν παρουσιάζει ισχυρή συσχέτιση με το προτεινόμενο πρόγραμμα.

Η αειφόρος ανάπτυξη αποτελεί το πλαίσιο για ένα μακρόπνοο όραμα της βιωσιμότητας στο οποίο η οικονομική ανάπτυξη, κοινωνική συνοχή και περιβαλλοντική προστασία είναι αλληλένδετες, στοχεύει στην κάλυψη των αναγκών της σημερινής γενιάς χωρίς την υπονόμηση των αντίστοιχων δικαιωμάτων των μελλοντικών γενεών, με τη διασφάλιση της ικανότητας του οικοσυστήματος να συντηρεί τη ζωή σε όλη της την ποικιλομορφία.

Όλα τα έργα του Προγράμματος πρέπει να λάβουν εκ των προτέρων υπόψη τους τα περιβαλλοντικά ζητήματα. Ανεξάρτητα από το αν περιλαμβάνουν έργα υποδομής, μελέτες, οικονομικές δραστηριότητες σε διάφορους τομείς, το βασικό ζήτημα είναι να αξιολογηθούν

συστηματικά οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους και να ενσωματωθούν μέτρα για τον περιορισμό πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Σύμφωνα με τον περιβαλλοντικό προσανατολισμό του προγράμματος καταρχήν εκτιμάται ότι:

- Δεν θα υπάρχει παραγωγή επικίνδυνων αποβλήτων
- η χωροθέτηση των έργων δεν θα επηρεάσει αρνητικά τις περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές, όπως εθνικά πάρκα και άλλες προστατευόμενες περιοχές, σημαντικούς αρχαιολογικούς και πολιτιστικούς χώρους, ευπαθή οικοσυστήματα που παρέχουν σημαντικές υπηρεσίες οικοσυστήματος ή με είδη που απειλούνται με εξαφάνιση
- στις αποφάσεις που μπορεί να επηρεάσουν το περιβάλλον, όπως αλλαγές σε αλιευτικές / γεωργικές πρακτικές, χρήσεις νερού, ενέργειας κλπ το αποτέλεσμα θα είναι μόνο θετικό
- Δεν υπάρχει κίνδυνος ατυχημάτων με πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις (πετρελαιοκηλίδες, διαρροές χημικών κλπ) ή κίνδυνοι για την επαγγελματική υγεία και την ασφάλεια.
- Δεν θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις τόσο κατά την φάση υλοποίησης των έργων όσο και μετά την ολοκλήρωσή τους.

Συμπερασματικά, το Πρόγραμμα στοχεύει να συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος μέσω της βιώσιμης διαχείρισης των θαλάσσιων και των εσωτερικών υδάτων. Οι κύριοι στόχοι είναι: η επίτευξη καλής κατάστασης της ποιότητας του νερού, η προστασία της δημόσιας υγείας, η προστασία της βιοποικιλότητας και η πρόληψη της ρύπανσης και των φυσικών καταστροφών.

Επίπεδο έργου: Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα καθορίσει τις διαδικασίες για τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής αειφορίας σε επίπεδο έργου με βάση την κείμενη νομοθεσία.

11.3 Οικονομική Εκτίμηση

Το Πρόγραμμα στοχεύει στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη που πρωταρχικά δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας κατά την υλοποίηση των έργων σε τοπικό / περιφερειακό / εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, μετά την ολοκλήρωση των έργων, τα αποτελέσματα θα επηρεάσουν θετικά την επιχειρηματικότητα σε τομείς όπως η αλιεία, ο τουρισμός, η γεωργία κλπ.

Οι εκροές θα πρέπει να είναι δικαιολογημένες σε σχέση με το κόστος, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης του κόστους σε σχέση με τις εναλλακτικές τοποθετήσεις πόρων ενώ η δημόσια διοίκηση θα πρέπει να προγραμματίσει τη συνέχιση της οικονομικής στήριξης των δομών / προγραμμάτων που θα δημιουργηθούν, μετά την λήξη της υποστήριξης από το ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014.

Επίπεδο έργου: Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα διασφαλίσει ότι τηρούνται οι παραπάνω δεσμεύσεις σε επίπεδο έργου.

11.4 Κοινωνία

Η κοινωνική συνοχή ενισχύει την αειφορία. Η υλοποίηση του Προγράμματος θα οδηγήσει στη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής. Αυτό θα γίνει κυρίως μέσω της συμβολής στον περιορισμό της μετανάστευσης των τοπικών πληθυσμών και κυρίως των οικονομικά ενεργών ηλικιών αυτού. Αυτό επιτυγχάνεται με την υποστήριξη τομέων της οικονομίας,

όπως η αλιεία και ο τουρισμός, με υψηλή τοπικά προστιθέμενη αξία καθώς και με την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης σε τοπικό επίπεδο (ποιότητα περιβάλλοντος).

Το Πρόγραμμα θα είναι ουδέτερο ως προς τις προτεραιότητες και τις ανάγκες των διαφόρων ομάδων, από την άποψη φύλου, αναπηρίας, θρησκείας, εθνικότητας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού και θα διευκολύνει την πρόσβαση στην περιβαλλοντική εκπαίδευση σε κάθε ευάλωτη ομάδα του γενικού πληθυσμού.

Επίπεδο έργου: Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα καθορίσει τις διαδικασίες για να εξασφαλίσει ότι οι αρχές της αειφόρου ανάπτυξης όπως αναφέρονται παραπάνω θα εφαρμοστούν σε επίπεδο έργου.

11.5 Ισότητα φύλων

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο από άποψη φύλου στο περιεχόμενο του. Ωστόσο, στην πράξη μπορεί να υπάρχει διαφορετική επίδραση σε γυναίκες και άνδρες όσον αφορά τη συνειδητοποίηση της συνεισφοράς του. Οι κανόνες δικαίου και η επαρκής δημοσιότητα θα διασφαλίσουν ότι δεν θα υπάρξει κανένας αποκλεισμός ή διακρίσεις όσον αφορά στην επαρκή πληροφόρηση και στη συμμετοχή.

Επιπλέον το Πρόγραμμα έχει και εκπαιδευτικό προσανατολισμό και έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο που να εξασφαλίζει ότι τα στερεότυπα των δύο φύλων αποφεύγονται (π.χ. οι μητέρες είναι ο μόνος υπεύθυνος γονέας για την (περιβαλλοντική) εκπαίδευση των παιδιών). Για την εφαρμογή του παρόντος Προγράμματος, η συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ισότητας έχει ήδη εδραιωθεί.

Σε επίπεδο διαχείρισης του Προγράμματος, δεν υφίσταται διάκριση λόγω φύλου σε βάρος των γυναικών.

Σε επίπεδο Πράξεων, ο Διαχειριστής Προγράμματος θα ενημερώσει τους Φορείς Υλοποίησης ώστε να κατανεύμουν ισότιμα τις εργασίες σε άνδρες και γυναίκες.

12. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα θεσπίσει και θα εφαρμόσει σύστημα για την παρακολούθηση των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων.

Το σύστημα παρακολούθησης θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα βασικά εργαλεία:

- Υποβολή εκθέσεων
- Επιτόπιες επαληθεύσεις
- Συναντήσεις
- Αξιολογήσεις
- Καθημερινή παρακολούθηση

Υποβολή των εκθέσεων

Οι Φορείς Υλοποίησης θα υποβάλλουν στο Διαχειριστή Προγράμματος τις εκθέσεις προόδου των Πράξεων ανά τετράμηνο.

Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα σχεδιάσει έντυπο έκθεσης προόδου προς χρήση όλων των Φορέων Υλοποίησης.

Οι εκθέσεις προόδου θα περιέχουν τουλάχιστον:

- ✓ Τεχνική περιγραφή της προόδου της Πράξης (Φυσικό Αντικείμενο)
- ✓ Πρόβλεψη για την πρόοδο της Πράξης κατά το επόμενο τρίμηνο αναφοράς
- ✓ Ανάλυση Χρονοδιαγράμματος (πρόοδος της Πράξης σε σχέση με το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα, αλλαγές, καθυστερήσεις, κλπ)
- ✓ Οικονομική πρόοδος (δαπάνες)
- ✓ Μέτρηση των δεικτών
- ✓ Δράσεις Δημοσιότητας
- ✓ Δράσεις διμερών σχέσεων
- ✓ Παρατηρήσεις του Φορέα Υλοποίησης (προβλήματα, προτάσεις βελτίωσης, ανάγκη τροποποιήσεων, κλπ.)

Επιτόπιες Επαληθεύσεις

Για την παρακολούθηση των Πράξεων Διαχειριστής Προγράμματος θα πραγματοποιήσει επιτόπιες επαληθεύσεις σε όλα τα υλοποιούμενα έργα.

Στην αρχή κάθε έτους ο Διαχειριστής Προγράμματος θα σχεδιάζει τον ετήσιο προγραμματισμό των επιτόπιων επαληθεύσεων. Οι Πράξεις που θα περιλαμβάνονται στο χρονοδιάγραμμα θα επιλέγονται ανάλογα με το στάδιο υλοποίησης τους, τη σπουδαιότητά τους, την περιπλοκότητα τους και την ανάλυση κινδύνου.

Σε περίπτωση που παρατηρηθούν προβλήματα στην υλοποίηση μιας Πράξης, θα πραγματοποιείται έκτακτη επίσκεψη από τον Διαχειριστή Προγράμματος.

Σκοπός αυτών των επισκέψεων είναι:

- ✓ να επιβεβαιωθεί η πρόοδος της Πράξης (φυσικό αντικείμενο)
- ✓ να ελεγχθεί η πρόοδος σε σχέση με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης
- ✓ να επιβεβαιωθεί η μέτρηση των δεικτών
- ✓ να επιβεβαιωθεί η υλοποίηση των δράσεων δημοσιότητας
- ✓ να εντοπιστούν προβλήματα και/ή τροποποιήσεις
- ✓ να επιβεβαιωθεί η επιλεξιμότητα των δαπανών

Μετά από κάθε επίσκεψη θα συντάσσεται σχετική αναφορά.

Συναντήσεις

Τεχνικές συναντήσεις θα πραγματοποιούνται μεταξύ των εκπροσώπων του Διαχειριστή Προγράμματος και του Φορέα Υλοποίησης. Στις συναντήσεις δύναται να συμμετέχουν και άλλοι εμπλεκόμενοι φορείς (εταίροι του έργου, ανάδοχοι κλπ).

Αντικείμενο των συναντήσεων θα είναι:

- ✓ η πρόοδος της Πράξης
- ✓ η πρόοδος σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα
- ✓ η πρόοδος των δράσεων δημοσιότητας και διμερών σχέσεων
- ✓ προβλήματα, καθυστερήσεις, κλπ.
- ✓ τροποποιήσεις της Πράξης.

Αξιολογήσεις

Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα πραγματοποιήσει αξιολογήσεις σε όλες τις Πράξεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος.

Στην αρχή κάθε έτους ο Διαχειριστής Προγράμματος θα σχεδιάζει τον ετήσιο προγραμματισμό των αξιολογήσεων. Οι Πράξεις που θα περιλαμβάνονται στο χρονοδιάγραμμα επιλέγονται ανάλογα με το στάδιο υλοποίησης τους, τη σπουδαιότητά τους, την περιπλοκότητά τους και την ανάλυση κινδύνου.

Σε περίπτωση που παρατηρηθούν προβλήματα στην υλοποίηση μιας Πράξης, θα πραγματοποιείται έκτακτη αξιολόγηση από τον Διαχειριστή Προγράμματος.

Κατά τη διάρκεια των αξιολογήσεων θα λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις προόδου, τυχόν συμπεράσματα από συναντήσεις καθώς επίσης και αποτελέσματα από τις επιτόπιες επαληθεύσεις.

Οι αξιολογήσεις θα έπονται των επιτόπιων επαληθεύσεων για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα.

Στις αξιολογήσεις θα:

- ✓ εξετάζεται αν η Πράξη υλοποιείται σύμφωνα με το σχεδιασμό (πρόοδος, αποτελέσματα, χρονοδιάγραμμα, κλπ).
- ✓ εντοπίζονται προβλήματα
- ✓ εξετάζεται η συμμόρφωση με τους κανόνες της πληροφόρησης και της δημοσιότητας
- ✓ προτείνονται βελτιώσεις
- ✓ εντοπίζονται παρατυπίες
- ✓ αντιμετωπίζονται οι τροποποιήσεις της Πράξης

Καθημερινή Παρακολούθηση

Εκτός από τα παραπάνω θα υπάρξει στενή επικοινωνία κατά τη διάρκεια της υλοποίησης Πράξεων, μεταξύ του Διαχειριστή Προγράμματος και των Φορέων Υλοποίησης.

Η επίκαιρη πληροφόρηση θα βοηθήσει τον Διαχειριστή Προγράμματος στην καλύτερη και αποτελεσματικότερη διαχείριση των Πράξεων.

Όλες οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα παραπάνω εργαλεία παρακολούθησης είναι αντικείμενο καθημερινής παρακολούθησης.

Οι συμβάσεις των Πράξεων (συμπεριλαμβανομένου του προκαθορισμένου έργου) θα υπογραφούν στο τέλος του πρώτου έτους εφαρμογής του προγράμματος (βλ. χρονοδιάγραμμα στο παράρτημα VII). Ως εκ τούτου δεν θα υπάρξουν οποιεσδήποτε ενέργειες παρακολούθησης κατά το πρώτο έτος της εφαρμογής του Προγράμματος. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει σχέδιο παρακολούθησης στο Παράρτημα III.

13. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Η πληροφόρηση και η δημοσιότητα για τον ΧΜ ΕΟΧ και τις χρηματοδοτούμενες από αυτόν Πράξεις έχουν εξέχουσα σημασία στο πλαίσιο του Προγράμματος. Το πλαίσιο δραστηριοτήτων που πρέπει να ακολουθήσει ο Διαχειριστής Προγράμματος ορίζεται στο άρθρο 4 παρ. 7 εδάφια (2) και (3) του Κανονισμού.

Όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό, ο Διαχειριστής Προγράμματος εκπόνησε Επικοινωνιακό Σχέδιο προβολής. Οι ενέργειες πληροφόρησης και δημοσιότητας που προβλέπονται σ' αυτό θα εστιάζουν στην ευρεία διάδοση της ύπαρξης του ΧΜ ΕΟΧ και των στόχων του καθώς και στην υλοποίηση του Προγράμματος και της συνεργασίας με τις αρχές των Δότριων Χωρών. Επιπλέον θα δοθεί έμφαση στην προβολή του υποστηρικτικού ρόλου του Δότριων Χωρών στην προστασία των υδάτων της χώρας.

Τα απαιτούμενα εργαλεία και πρότυπα σχέδια που θα χρησιμοποιηθούν περιλαμβάνονται στο Εγχειρίδιο Επικοινωνίας.

Το επικοινωνιακό σχέδιο αποτελεί Παράρτημα του Προγράμματος και περιλαμβάνει αναλυτική ενημέρωση σχετικά με τους στόχους, τις δραστηριότητες και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους.

14.ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

14.1 Δομή Διαχείρισης

Η διοικητική δομή του Διαχειριστή Προγράμματος παρουσιάζεται στο Παράρτημα V. Το διάγραμμα απεικονίζει τις Μονάδες της ΕΥΣΠΕΔ και τις αρμοδιότητες τους όσον αφορά τη διαχείριση του Προγράμματος.

Η ΕΥΣΠΕΔ (Διαχειριστής Προγράμματος) αποτελείται από τρεις Μονάδες.

Μονάδα Α: Υπεύθυνη σε επίπεδο Διαχείρισης Προγράμματος. Έχει την ευθύνη προετοιμασίας και εφαρμογής του Προγράμματος και διασφαλίζει ότι το Πρόγραμμα συνεισφέρει στους γενικούς στόχους του ΧΜ ΕΟΧ. Επίσης έχει την ευθύνη της προετοιμασίας και υποβολής των ετήσιων και τελικών εκθέσεων, της αναθεώρησης και της τροποποίησης του Προγράμματος καθώς και της διαχείρισης των παρατυπιών. Επιπλέον προετοιμάζει και υποβάλλει τις οικονομικές εκθέσεις και είναι υπεύθυνη για την οικονομική διαχείριση του Προγράμματος. Η Μονάδα Α, επίσης, προετοιμάζει και εκδίδει τις ανοικτές προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος και είναι αρμόδια για τη διαδικασία επιλογής και ένταξης των Πράξεων. Τέλος η Μονάδα Α σχεδιάζει και εφαρμόζει το Επικοινωνιακό Σχέδιο καθώς και το σχέδιο ανάπτυξης διμερών σχέσεων.

Μονάδα Β: Υπεύθυνη σε επίπεδο Διαχείρισης έργου. Έχει την ευθύνη της παρακολούθησης των Πράξεων. Επαληθεύει τα αποτελέσματα, την πρόοδο και την ποιότητα των Πράξεων, καθώς και την συμβατότητα των δηλωθεισών δαπανών με τον Κανονισμό, την Προγραμματική Συμφωνία και το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο. Οργανώνει και διεξάγει επιτόπιες επισκέψεις και επαληθεύσεις και έχει την αρμοδιότητα της οικονομικής διαχείρισης των Πράξεων. Τέλος, έχει την ευθύνη για την συλλογή επαλήθευση και αποθήκευση των δεδομένων κάθε Πράξης.

Μονάδα Γ: Υποστηρίζει τη διαχείριση του Προγράμματος. Υποστηρίζει τη Μονάδα Α στην εφαρμογή του Επικοινωνιακού Σχεδίου και ειδικότερα στην οργάνωση των ενημερωτικών δράσεων και στη δημιουργία και συντήρηση του ιστότοπου του Προγράμματος. Επιπλέον, υποστηρίζει τη Μονάδα Α στην υλοποίηση του σχεδίου ανάπτυξης διμερών σχέσεων, οργανώνοντας τις απαραίτητες δράσεις (εκδηλώσεις, ταξίδια κλπ.). Τέλος, η Μονάδα Γ είναι αρμόδια για την οικονομική διαχείριση των δαπανών του Διαχειριστή Προγράμματος (δαπάνες διαχείρισης, ανάπτυξης διμερών σχέσεων και συμπληρωματικών δράσεων)

Η διοικητική δομή του Διαχειριστή Προγράμματος διασφαλίζει την ανεξαρτησία και λειτουργική διάκριση μεταξύ των Μονάδων και των αρμοδιοτήτων τους. Υπάρχει πλήρης διαχωρισμός μεταξύ της Μονάδας που είναι αρμόδια για την επαλήθευση των αιτήσεων πληρωμών και της Μονάδας που είναι αρμόδια για την υλοποίηση του Προγράμματος.

Η ΕΥΣΠΕΔ έχει την ευθύνη της παρακολούθησης του σχεδιασμού και της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής στην Ελλάδα και του συντονισμού των συγχρηματοδοτούμενων και μη σχετικών παρεμβάσεων. Για το σκοπό αυτό παρακολουθεί όλα τα προγράμματα του ΕΣΠΑ και είναι σε στενή συνεργασία με τις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Προγραμμάτων αυτών και ειδικά την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη». Επιπλέον, η ΕΥΣΠΕΔ είναι μέλος των Επιτροπών Παρακολούθησης στα περισσότερα προγράμματα στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ. Ως εκ

τούτου, έχει την απαραίτητη πληροφόρηση για τις περιβαλλοντικές δράσεις που σχεδιάζονται και υλοποιούνται.

Η ΕΥΣΠΕΔ έχει την ευθύνη της λειτουργίας του Εθνικού Περιβαλλοντικού Δικτύου (ΕΠΕΔΙ), το οποίο συγκροτήθηκε τον Απρίλιο 2012. Βασικός στόχος του ΕΠΕΔΙ είναι η συνεργασία μεταξύ των συναρμόδιων φορέων που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής πολιτικής. Μέλη του ΕΠΕΔΙ είναι περίπου 65 φορείς, μεταξύ των οποίων και όλες οι Υπηρεσίες Διαχείρισης των Περιφερειακών και Τομεακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Στο πλαίσιο του Δικτύου αυτού προβλέπεται ξεχωριστή ομάδα εργασίας για την διαχείριση των υδάτων. Επιπλέον, η ΕΥΣΠΕΔ θα λειτουργεί φόρουμ στον ιστότοπο της υπηρεσίας, στο οποίο τα μέλη του ΕΠΕΔΙ θα μπορούν ν' ανταλλάσσουν εμπειρίες και πληροφορίες για έναν αποτελεσματικότερο σχεδιασμό και καλύτερη υλοποίηση της περιβαλλοντικής πολιτικής γενικά και για τον τομέα των υδάτων ειδικότερα.

14.2 Χρονοδιάγραμμα

Το παράρτημα VII περιέχει ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης το οποίο ισχύει υπό την προϋπόθεση ότι -το Σύμφωνο Υλοποίησης Προγράμματος- θα έχει υπογραφεί στο πρώτο τρίμηνο του 2013

Η εξειδίκευση της οργάνωσης και των διαδικασιών του Διαχειριστή Προγράμματος στο πλαίσιο του κοινού Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου θα υποβληθεί στον ΧΜ ΕΟΧ εντός έξι (6) μηνών από την υποβολή της πρώτης ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης.

Το 2013 θα εκδοθεί η απόφαση ένταξης του προκαθορισμένου έργου στο Πρόγραμμα ενώ η υλοποίηση του θα γίνει σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του παραρτήματος II.

Το 2013 και έως το πρώτο τρίμηνο του 2014 θα έχουν δημοσιευτεί οι ανοικτές προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για ένταξη Πράξεων στο Πρόγραμμα, θα έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες ένταξης και θα έχουν υπογραφεί οι Αποφάσεις ένταξης των Πράξεων. Πιο αναλυτικό χρονοδιάγραμμα για τις διαδικασίες ένταξης Πράξεων παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 14.3.

Η υλοποίηση των έργων θα έχει ολοκληρωθεί εντός της περιόδου επιλεξιμότητας (Απρίλιος 2016).

Οι ετήσιες εκθέσεις προς το ΧΜ ΕΟΧ, καθώς και οι αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών θα συντάσσονται και θα υποβάλλονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού.

Οι δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας θα υλοποιηθούν σύμφωνα με το Επικοινωνιακό Σχέδιο. (Παράρτημα IV).

Οι δράσεις για την ενδυνάμωση των διμερών σχέσεων θα υλοποιηθούν σύμφωνα με το σχέδιο που περιγράφεται στο κεφάλαιο 8 του παρόντος.

14.3 Προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος

Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα δημοσιεύσει τρεις (3) ανοικτές προσκλήσεις προς τους Φορείς Υλοποίησης για υποβολή προτάσεων ένταξης πράξεων οι οποίες μπορούν να συνεισφέρουν στην επίτευξη του 1^{ου} Αποτελέσματος του Προγράμματος.

Η προετοιμασία των προσκλήσεων θα ξεκινήσει με την έγκριση του Προγράμματος και την υπογραφή της Προγραμματικής Συμφωνίας ενώ παράλληλα θα ξεκινήσουν οι δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας για την ευρύτερη δυνατή ενημέρωση των πιθανών Φορέων Υλοποίησης.

Με την έναρξη του Προγράμματος, ο Διαχειριστής Προγράμματος θα δημοσιεύσει στην ιστοσελίδα του μια αναλυτική ενημέρωση για το Πρόγραμμα και τις επερχόμενες προσκλήσεις. Εντός τριών μηνών από την υπογραφή του Συμφώνου Υλοποίησης Προγράμματος θα εκδοθεί ανοικτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για υποβολή προτάσεων για ένταξη Πράξεων στο Πρόγραμμα για την 1^η εκροή του 1^{ου} Αποτελέσματος. Η δημοσίευση προσκλήσεων για τις εκροές 2 και 3 του 1^{ου} Αποτελέσματος (μελέτες και ήπιες παρεμβάσεις) προγραμματίζεται εντός πέντε (5) μηνών από την υπογραφή του Συμφώνου Υλοποίησης Προγράμματος. Πριν τη δημοσίευση τους, οι προσκλήσεις αποστέλλονται στο ΧΜ ΕΟΧ μέσω του Εθνικού Σημείου Επαφής. Η διαδικασία ένταξης (υποβολή προτάσεων, αξιολόγηση και επιλογή πράξεων, υπογραφή Αποφάσεων Ένταξης) αναμένεται να ολοκληρώνεται εντός 5-6 μηνών από την δημοσίευση των εκάστοτε προσκλήσεων. Οι πιθανοί Φορείς Υλοποίησης θα έχουν επαρκή χρόνο (2-3 μήνες από τη δημοσίευση των προσκλήσεων) στη διάθεση τους ώστε είναι σε θέση να υποβάλουν καλές και ολοκληρωμένες προτάσεις. Στόχος είναι να έχουν υπογραφεί όλες οι Αποφάσεις Ένταξης εντός 15 μηνών από την έναρξη του Προγράμματος. Όλα τα παραπάνω στάδια απεικονίζονται στο χρονοδιάγραμμα που αποτελεί το Παράρτημα VII του Προγράμματος.

Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε Πρόσκλησης και τα όρια (ελάχιστο και μέγιστο) του προϋπολογισμού κάθε Πράξης για κάθε πρόσκληση του 1^{ου} Αποτελέσματος παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

Πρόσκληση	Π/Υ Πρόσκλησης (€)	Ελάχιστος Π/Υ Πράξης (€)	Μέγιστος Π/Υ Πράξης (€)
Αποτέλεσμα 1 / Εκροή 1 : «Έργα βελτίωσης της ποιότητας των υδάτων που προορίζονται για οικιακή ή αρδευτική χρήση σε νησιά»	3,500,000	500,000	3,500,000
Αποτέλεσμα 1/Εκροή 2: «Μελέτες για την αύξηση της γνώσης και της ευαισθητοποίησης σχετικά με την προστασία και διαχείριση υδατικών συστημάτων που παρουσιάζουν περιβαλλοντικά προβλήματα ή απώλεια βιοποικιλότητας»	1,500,000	200,000	1,200,000
Αποτέλεσμα 1/Εκροή 3: «Μελέτες ή παρεμβάσεις που οδηγούν σε αύξηση της γνώσης σχετικά με την ολοκληρωμένη θαλάσσια και νησιωτική πολιτική ή την προστασία και διαχείριση παράκτιων περιοχών»	1,500,000	200,000	900,000

Επιλέξιμοι Φορείς Υλοποίησης για κάθε πρόσκληση μπορεί να είναι:

- **Πρόσκληση 1.1** «Έργα βελτίωσης της ποιότητας των υδάτων που προορίζονται για οικιακή ή αρδευτική χρήση σε νησιά»: Δημόσιες Εταιρείες Ύδρευσης και Αποχέτευσης, δημόσιοι φορείς, περιφερειακές και τοπικές αρχές, ερευνητικά και επιστημονικά ιδρύματα καθώς και Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.
- **Πρόσκληση 1.2** «Μελέτες για την αύξηση της γνώσης και της ευαισθητοποίησης σχετικά με την προστασία και διαχείριση υδατικών συστημάτων που παρουσιάζουν περιβαλλοντικά προβλήματα ή απώλεια βιοποικιλότητας»: Δημόσιες Εταιρείες Ύδρευσης και Αποχέτευσης, δημόσιοι φορείς, περιφερειακές και τοπικές αρχές, ερευνητικά και επιστημονικά ιδρύματα καθώς και Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλοι σχετικοί με το Πρόγραμμα διαχειριστικοί φορείς και ΜΚΟ
- **Πρόσκληση 1.3** «Μελέτες ή παρεμβάσεις που οδηγούν σε αύξηση της γνώσης σχετικά με την ολοκληρωμένη θαλάσσια και νησιωτική πολιτική ή την προστασία και διαχείριση παράκτιων περιοχών»: δημόσιοι φορείς, περιφερειακές και τοπικές αρχές, ερευνητικά και επιστημονικά ιδρύματα, Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και ΜΚΟ

Ιδιωτικοί φορείς δεν είναι επιλέξιμοι Φορείς Υλοποίησης στο πλαίσιο αυτού του Προγράμματος.

Η ευρεία δημοσιότητα των προσκλήσεων διασφαλίζει την μέγιστη συμμετοχή με προτάσεις συμβατές ως προς τους στόχους του Προγράμματος. Η δημοσίευση γίνεται με καταχωρήσεις στον τύπο, με ανακοινώσεις των δράσεων σύμφωνα με το επικοινωνιακό σχέδιο στην ιστοσελίδα του Προγράμματος και της ΕΥΣΠΕΔ. Κάθε δημοσίευση θα διαρκεί 2-3 μήνες.

Σε περίπτωση που Φορείς Υλοποίησης εμπíπτουν στην κατηγορία των ΜΚΟ σύμφωνα με το άρθρο 1.5.1 (m) του Κανονισμού, το ανώτατο ποσοστό χρηματοδότησης θα είναι το 90% της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης της Πράξης. Για τους άλλους Φορείς Υλοποίησης το ποσοστό χρηματοδότησης δύναται να φτάσει το 100% της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης της Πράξης. Το όποιο υπόλοιπο ποσό θα πρέπει να καλυφθεί από το Φορέα Υλοποίησης.

Το ποσοστό χρηματοδότησης πρέπει να συμμορφώνεται με τους ισχύοντες κανόνες που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις και να λαμβάνει υπόψη κάθε άλλη μορφή δημόσιας χρηματοδότησης συμπεριλαμβανομένου του οποιουδήποτε οικονομικού οφέλους που δύναται να προκύψει από την Πράξη.

14.4 Επιλογή Πράξεων

Για την επιλογή των Πράξεων ο Διαχειριστής Προγράμματος θα ακολουθήσει τις διαδικασίες του Άρθρου 6 του Κανονισμού.

Όλες οι Πράξεις θα επιλέγονται έπειτα από ανοικτές προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για υποβολή προτάσεων. Για το προκαθορισμένο έργο «Εφαρμογή

Ολοκληρωμένου Προγράμματος Παρακολούθησης Θαλάσσιων Υδάτων» δεν θα υπάρξει δημοσίευση ανοικτής πρόσκλησης σύμφωνα με το άρθρο 6.1 παράγραφος 2 του Κανονισμού.

Η αξιολόγηση των υποβληθεισών προτάσεων θα διασφαλίζει τη διαχειριστική και τεχνική επάρκεια κάθε πρότασης σε σχέση με τους στόχους και τις διαδικασίες υλοποίησης του Προγράμματος.

Ο Διαχειριστής Προγράμματος συστήνει και συγκροτεί Επιτροπή Επιλογής. Η Επιτροπή Επιλογής αποτελείται από 5 μέλη, εκ των οποίων τα δύο δεν θ' ανήκουν στο προσωπικό του.

Οι υποβληθείσες προτάσεις αξιολογούνται άμεσα από την Επιτροπή Επιλογής μετά τη καταληκτική ημερομηνία της πρόσκλησης. Η συνολική περίοδος αξιολόγησης καθορίζεται σε κάθε πρόσκληση και κυμαίνεται μεταξύ 30 και 90 ημερών.

Η διαδικασία αξιολόγησης περιγράφεται αναλυτικά στα τεύχη κάθε πρόσκλησης και θα περιλαμβάνει δύο στάδια.

Πρώτο Στάδιο - Αξιολόγηση προτάσεων με βάση τα κριτήρια αποκλεισμού (επιλεξιμότητα, συμβατότητα, πληρότητα)

Στο πρώτο στάδιο η αξιολόγηση θα βασιστεί σε κριτήρια αποκλεισμού όπως:

- Επιλεξιμότητα του υποψήφιου Φορέα Υλοποίησης
- Τήρηση εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας
- Πληρότητα και νομιμότητα της πρότασης. Τα απαιτούμενα έγγραφα θα ορίζονται στη σχετική πρόσκληση.
- Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης Πράξης
- Συμβατότητα της Πράξης με τους στόχους του Προγράμματος

Προτάσεις που δεν θα είναι παραδεκτές σύμφωνα με τα κριτήρια αποκλεισμού θα απορρίπτονται. Οι αιτούντες των οποίων οι προτάσεις θ' απορρίπτονται, θα ενημερώνονται πλήρως και αιτιολογημένα και θα τους δίνεται εύλογο χρονικό διάστημα προκειμένου να υποβάλλουν τυχόν ενστάσεις.

Συμπληρωματικά προς τα παραπάνω κριτήρια για την πρόσκληση 1.1 «Έργα βελτίωσης της ποιότητας των υδάτων που προορίζονται για οικιακή ή αρδευτική χρήση σε νησιά» θα απαιτείται η εκπλήρωση των παρακάτω κριτηρίων:

- Για την υλοποίηση της Πράξης θα πρέπει να γίνεται χρήση φιλικής προς το περιβάλλον και το κλίμα τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- Η Πράξη θα πρέπει υλοποιείται σε περιοχή όπου οι υδατικοί πόροι είναι περιορισμένοι ή υπάρχει υπεράντληση νερού, και κύριος στόχος της Πράξης είναι η προστασία των υδατικών πόρων και του περιβάλλοντος στη συγκεκριμένη περιοχή.

Δεύτερο Στάδιο – Αξιολόγηση προτάσεων με βάση τα κριτήρια ιεράρχησης - επιλογής

Το δεύτερο στάδιο της αξιολόγησης ακολουθεί την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου για τις προτάσεις που κρίνονται παραδεκτές.

Η επιλογή των πράξεων βασίζεται σε κριτήρια όπως:

- Ωριμότητα της Πράξης
- Σχεδιασμός της Πράξης
- Σκοπιμότητα, ποιότητα και οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα
- Ανάλυση κόστους-οφέλους

Κάθε αίτηση εξετάζεται από διμελείς ομάδες εμπειρογνομόνων. Οι εμπειρογνώμονες βαθμολογούν χωριστά την πρόταση βάσει των κριτηρίων επιλογής. Για την κατάταξη των προτάσεων κατά αύξουσα σειρά βαθμολογίας χρησιμοποιείται ο μέσος όρος των δύο βαθμών. Αν υπάρχει απόκλιση άνω του 30% στις δύο βαθμολογίες, θα ζητείται η βαθμολόγηση από τρίτο εμπειρογνώμονα. Στην περίπτωση αυτή η βαθμολογία προκύπτει από το μέσο όρο των δύο κοντινότερων βαθμών.

Οι εμπειρογνώμονες απαιτείται να είναι αμερόληπτοι και ανεξάρτητοι από τους αιτούντες, το Διαχειριστή Προγράμματος και την Επιτροπή Επιλογής. Η επιλογή των εμπειρογνομόνων / εξωτερικών συνεργατών θα γίνει με ανοιχτό διαγωνισμό.

Ο Διαχειριστής Προγράμματος καταρτίζει κατάλογο με την κατάταξη των προτάσεων και τον υποβάλλει στην Επιτροπή Επιλογής ενώ τον κοινοποιεί στο ΧΜ του ΕΟΧ. Η Επιτροπή Επιλογής εξετάζει τον πίνακα κατάταξης και υποβάλλει στο Διαχειριστή Προγράμματος τον τελικό πίνακα με τις προτεινόμενες πράξεις.

Ο Διαχειριστής Προγράμματος αφού πιστοποιήσει το αποδεκτό της όλης διαδικασίας επιλογής, εκδίδει απόφαση στην οποία αναφέρει τις προτάσεις που θα χρηματοδοτηθούν. Έπειτα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης, η απόφαση κοινοποιείται σε όλους όσους υπέβαλλαν αίτηση.

14.5 Οικονομική διαχείριση

Ο Διαχειριστής Προγράμματος είναι υπεύθυνος για την οικονομική διαχείριση του Προγράμματος.

Από τα έργα που υλοποιούνται στο πλαίσιο αυτού του Προγράμματος δεν αναμένεται να προκύψουν οικονομικά οφέλη (μείωση κόστους ή αύξηση κέρδους) Κατά την διαδικασία επιλογής αξιολογείται η πιθανότητα να προκύψει οικονομικό όφελος για κάθε Πράξη και αυτό λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό του ποσοστού συγχρηματοδότησης. Μετά την ολοκλήρωση μιας Πράξης θα εκτιμάται/αξιολογείται το οικονομικό όφελος και θα προσαρμόζεται ανάλογα η τελική πληρωμή.

Η χρηματοδότηση των πράξεων που εντάσσονται στο Πρόγραμμα θα πραγματοποιείται μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), το οποίο διαχειρίζεται η Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης του ΥΠΑΑΥΜΔ. Οι Πράξεις εντάσσονται στο ΠΔΕ και εγγράφονται στην αντίστοιχη Συλλογική Απόφαση του Υ.Π.Ε.ΚΑ. Μετά τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των δαπανών από τον Διαχειριστή Προγράμματος και αφού εξετάζονται τα

θεωρημένα τιμολόγια του αναδόχου, το ποσό χρηματοδότησης θα μεταβιβάζεται στο ξεχωριστό (για τη συγκεκριμένη Πράξη) έντοκο λογαριασμό του Φορέα Υλοποίησης. Στις περιπτώσεις αυτές δεν θα δίνονται προκαταβολές ή ενδιάμεσες πληρωμές από τον Διαχειριστή Προγράμματος στο Φορέα Υλοποίησης.

Ο Διαχειριστής Προγράμματος διατηρεί λογαριασμό στην Τράπεζα της Ελλάδας στον οποίο θα μεταβιβάζονται τα ποσά χρηματοδότησης για τα έξοδα διαχείρισης, ανάπτυξης διμερών σχέσεων και συμπληρωματικών δράσεων.

Σε συγκεκριμένες πράξεις όπως αυτές του 3^{ου} Αποτελέσματος θα δίνεται προκαταβολή έως το 80% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού καθώς και καθορισμένες ενδιάμεσες πληρωμές. Πληρωμές προς Φορείς Υλοποίησης θα γίνονται μέσω ξεχωριστών για το έργο τραπεζικών λογαριασμών έπειτα από έγκριση του Διαχειριστή Προγράμματος και θα ακολουθούν τη λογική των χρηματορροών από το ΧΜ ΕΟΧ προς το Διαχειριστή Προγράμματος. Το ποσό της προκαταβολής θα είναι ανάλογο με το χρονοδιάγραμμα και την περίοδο υλοποίησης της Πράξης, και θα συμφωνείται στην Απόφαση ένταξης Πράξης. Θα πραγματοποιούνται τρεις (3) ενδιάμεσες πληρωμές κατά τη διάρκεια του έτους. Τα ποσά πληρωμών προς Φορείς Υλοποίησης θα καθορίζονται έπειτα από επιβεβαιωμένες επιλέξιμες δαπάνες καθώς και την πρόβλεψη για αναμενόμενες δαπάνες κατά την επόμενη περίοδο πληρωμής (επόμενο τετράμηνο). Οι Φορείς Υλοποίησης υποβάλουν σχετικές εκθέσεις καθώς και τα απαιτούμενα στοιχεία και την αιτιολόγηση των δαπανών. Μετά την χρηματοδότηση του 80 % του συνολικού προϋπολογισμού κάθε Πράξης η χρηματοδότηση θα γίνεται μόνο για επιβεβαιωμένες δαπάνες χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εκτιμώμενες μελλοντικές δαπάνες. Ποσοστό του 5-10% του συνολικού προϋπολογισμού για κάθε Πράξη θα χρηματοδοτείται έπειτα από την ολοκλήρωση της Πράξης και την υποβολή και έγκριση της τελικής οικονομικής έκθεσης και την επιβεβαίωση της συνολικής επιλεξιμότητας των δαπανών.

Για την επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών ο Φορέας Υλοποίησης υποβάλει στο Διαχειριστή Προγράμματος όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα ελέγχει τα δικαιολογητικά για τη φύση και τη νομιμότητα των δαπανών και θα αποφασίζει για την επιλεξιμότητα κάθε δαπάνης. Σε περίπτωση που μια δαπάνη δεν κρίνεται επιλέξιμη ή δεν δικαιολογείται από το συνοδευτικά έγγραφα δεν θα λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό των ενδιάμεσων ή των τελικών πληρωμών. Η έγκριση της επιλεξιμότητας των δαπανών θα γίνεται και μέσω προγραμματισμένων ή μη επιτόπιων επαληθεύσεων στο Φορέα Υλοποίησης.

Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα διεξάγει 100% επαληθεύσεις των δαπανών για τις Πράξεις που εντάσσονται στο 1^ο και 2^ο Αποτελέσματα (ανοικτές προσκλήσεις 1 έως 3 και προκαθορισμένο έργο). Για τις πράξεις του 3^{ου} Αποτελέσματος (ΜΣΕ) ο Διαχειριστής Προγράμματος θα ελέγξει δειγματοληπτικά το 30% των τιμολογίων/αποδείξεων. Οι δαπάνες των Φορέων Υλοποίησης πρέπει να συνοδεύονται από εξοφλημένα τιμολόγια και όπου αυτό δεν είναι εφικτό από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Στις περιπτώσεις πράξεων που κατά την εκτέλεσή τους συμμετέχουν εταίροι από δότρια χώρα, για την επαλήθευση της επιλεξιμότητας των δαπανών του εταίρου, αρκεί η έκθεση ενός ανεξάρτητου και πιστοποιημένου ελεγκτή ο οποίος θα πιστοποιεί ότι οι αιτούμενες

δαπάνες είναι σύμφωνες με τον Κανονισμό, το εθνικό δίκαιο και τις λογιστικές πρακτικές της χώρας του εταίρου.

Έμμεσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες σε επίπεδο Προγράμματος. Σε επίπεδο Πράξης έμμεσες δαπάνες μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες έως ποσού ίσου με το 10% του συνολικού προϋπολογισμού. Η μέθοδος υπολογισμού των έμμεσων δαπανών καθορίζονται στην Απόφαση ένταξης της Πράξης.

Η συνδρομή σε είδος δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

Με την επιφύλαξη της εξαίρεσης που αναφέρεται στο άρθρο 7.3.1 (c) του Κανονισμού, το συνολικό κόστος για αγορά νέου εξοπλισμού μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμο όταν αυτός αποτελεί αναπόσπαστο και απαραίτητο κομμάτι για την υλοποίηση ή για την ανάπτυξη τεχνολογίας ή οποία είναι ουσιαστική για την επίτευξη του στόχου/αναμενόμενου αποτελέσματος της Πράξης. Ο Διαχειριστής Προγράμματος ελέγχει και πιστοποιεί τη συμβατότητα με την προϋπόθεση αυτή.

14.6 Τροποποίηση της Πράξης

Οι τροποποιήσεις σε μία Πράξη διαχειρίζονται, ανάλογα με την σπουδαιότητα και την επίδραση που έχουν στην Πράξη, σύμφωνα με τις παρακάτω διαδικασίες:

Σημαντικές τροποποιήσεις θεωρούνται οι ακόλουθες:

- Ουσιαστική μεταβολή στο φυσικό αντικείμενο της Πράξης
- Μεταβολή στον προϋπολογισμό της Πράξης
- Μεταβολή στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης

Οι παραπάνω σημαντικές τροποποιήσεις πράξεων χρήζουν απαραίτητα της έγκρισης του Διαχειριστή Προγράμματος πριν την εφαρμογή τους.

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις πρέπει να είναι σύμφωνες με τον σκοπό και τους στόχους των Πράξεων. Τροποποιήσεις, οι οποίες οδηγούν σε παράταση του χρόνου υλοποίησης πέρα της περιόδου επιλεξιμότητας ή αύξηση του προϋπολογισμού δεν θα εγκρίνονται.

Οι Φορείς Υλοποίησης που σχεδιάζουν τροποποίηση των πράξεων που υλοποιούν πρέπει να υποβάλουν δικαιολογημένη αίτηση τροποποίησης προς τον Διαχειριστή Προγράμματος για έγκριση.

Τροποποιήσεις που δεν οδηγούν σε ουσιαστική μεταβολή της Πράξης θα πρέπει να περιγράφονται στις εκθέσεις υλοποίησης που υποβάλουν οι Φορείς Διαχείρισης προς το Διαχειριστή Προγράμματος.

Σε περίπτωση που ο Διαχειριστής Προγράμματος αξιολογεί θετικά την ανάγκη τροποποίησης μιας Πράξης που εντάσσεται στα παραπάνω κριτήρια προχωρεί στην προέγκριση της τροποποίησης και υποβάλλει τροποποιημένο Τεχνικό Δελτίο στο ΕΣΕ και το ΧΜ του ΕΟΧ προς έγκριση.

Τροποποιήσεις σε μια Πράξη μπορούν να διεξαχθούν σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Προγράμματος.

15. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

15.1 Επιμερισμός Προϋπολογισμού

					Μη επιλέξιμη Δαπάνη (d)	Συνολική Δαπάνη (e) = (c) + (d)
	ΕΟΧ (a)	Εθνική Συμμετοχή (b)	Συνολική Επιλέξιμη Δαπάνη (c) = (a)+(b)			
	€	€	€	% of total		
Διαχείριση Προγράμματος	348,500	61,500	410,000	3.66%	0	410,000
1 ^ο Αποτέλεσμα: Ολοκληρωμένη διαχείριση των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων	5,525,000	975,000	6,500,000	58.10%	0	6,500,000
2 ^ο Αποτέλεσμα: Βελτίωση της παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων	2,125,000	375,000	2,500,000	22.34%	0	2,500,000
3 ^ο Αποτέλεσμα: Αύξηση της ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων	1,275,000	225,000	1,500,000	13.41%	0	1,500,000
Διμερείς σχέσεις	170,000	30,000	200,000	1.79%	0	200,000
Συμπληρωματικές Δράσεις	66,500	11,735	78,235	0.70%	0	78,235
Προετοιμασία Προγράμματος	-	-	-	0.00%	0	0
Απώλειες συναλλάγματος	-	-	-	0.00%	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	9,510,000	1,678,235	11,188,235	100%	0	11,188,235

Ετήσια κατανομή της συμμετοχής Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ

Επιμερισμός Προϋπολογισμού	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Total
Διαχείριση Προγράμματος			100,000	115,000	85,000	48,500		348,500
1 ^ο Αποτέλεσμα: Ολοκληρωμένη διαχείριση των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων			300,000	1,800,000	3,300,000	125,000		5,525,000
2 ^ο Αποτέλεσμα: Βελτίωση της παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων			600,000	800,000	650,000	75,000		2,125,000
3 ^ο Αποτέλεσμα: Αύξηση της ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων			240,000	400,000	600,000	35,000		1,275,000
Διμερείς σχέσεις			45,000	60,000	45,000	20,000		170,000
Συμπληρωματικές Δράσεις			15,000	25,000	20,000	6,500		66,500
Προετοιμασία Προγράμματος								-
Απώλειες Συναλλάγματος								-
ΣΥΝΟΛΟ			1,300,000	3,200,000	4,700,000	310,000	-	9,510,000

Η ετήσια κατανομή του προϋπολογισμού βασίζεται σε εκτιμήσεις για τον απαραίτητο χρόνο υλοποίησης των Πράξεων σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, καθώς και την οικονομική ροή των ενδιάμεσων πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 8.3 του Κανονισμού.

Αναλυτικός προϋπολογισμός για τα έξοδα διαχείρισης του Διαχειριστή Προγράμματος

Κατηγορία Δαπανών	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Total
Προετοιμασία Υλοποίησης Προγράμματος			-	-	-	-	-	-
Αξιολόγηση και επιλογή έργων			35,000	25,000		-	-	60,000
Επαλήθευση αιτημάτων πληρωμών, μεταφορά πληρωμών			-	15,000	20,000	15,000		50,000
Παρακολούθηση των Έργων			-	40,000	45,000	20,000		105,000
Έλεγχοι και επιτόπιες επαληθεύσεις στα έργα			-	18,000	30,000	20,000		68,000
Προβολή και Δημοσιότητα			30,000	30,000	12,000	30,000	5,000	107,000
Εκθέσεις στις Δότριες Χώρες και τις εθνικές αρχές			-	20,000	-	-	-	20,000
Δημιουργία και λειτουργία των τραπεζικών λογαριασμών			-	-	-	-	-	-
Γενικά έξοδα			-	-	-	-	-	-
Σύνολο			65,000	148,000	107,000	85,000	5,000	410,000

Οι δαπάνες για την αξιολόγηση και επιλογή των Πράξεων, την επαλήθευση των αιτημάτων πληρωμής και την παρακολούθηση Πράξεων αφορούν κυρίως έξοδα για υπηρεσίες εξωτερικού συμβούλου και για την ανάπτυξη εργαλείων διαχείρισης.

Το κόστος της διενέργειας ελέγχων και επιτόπιων επαληθεύσεων στα έργα αποτελεί δαπάνη για υπηρεσίες εξωτερικού συμβούλου και έξοδα ταξιδιού.

Το κόστος για Προβολή και Δημοσιότητα αναλύεται στο Παράρτημα IV.

Οι δαπάνες για τις εκθέσεις στις Δότριες Χώρες και στις εθνικές αρχές αφορούν έξοδα για την προμήθεια εκτυπωτών, φωτοαντιγραφικών μηχανημάτων και αναλωσίμων τους.

Δεν θα υπάρξουν δαπάνες για γενικά έξοδα, για την προετοιμασία του Προγράμματος και τη λειτουργία τραπεζικών λογαριασμών.

Αναλυτικός προϋπολογισμός για την προετοιμασία του προγράμματος

Κατηγορία κόστους	Μονάδα	Κόστος Μονάδας	Ποσό (€)
Μισθοί του προσωπικού της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος			
Έξοδα ταξιδιού και διαμονής			
Μελέτες σκοπιμότητας, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών των εμπειρογνομόνων			
Δαπάνες Μεταφράσεων			
Προετοιμασία δημοσίων συμβάσεων και κρατικών ενισχύσεων			
Δημόσια Διαβούλευση			
Total			

Δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες για την προετοιμασία του Προγράμματος

15.2 Προκαταβολή

Επιμερισμός Προϋπολογισμού	Αιτούμενη προκαταβολή (€)
Διαχείριση Προγράμματος	30,000
1 ^ο Αποτέλεσμα: Ολοκληρωμένη διαχείριση των θαλάσσιων και εσωτερικών υδατικών πόρων	
2 ^ο Αποτέλεσμα: Βελτίωση της παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων	
3 ^ο Αποτέλεσμα: Αύξηση της ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων	
Διμερείς σχέσεις	30,000
Συμπληρωματικές Δράσεις	10,000
Προετοιμασία Προγράμματος	
Απώλειες Συναλλάγματος	
TOTAL	70,000

16. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- I. Λίστα Ακρωνυμίων
- II. Πληροφορίες για το προκαθορισμένο έργο
- IV. Επικοινωνιακό Σχέδιο
- V. Οργανόγραμμα Διοικητικής Δομής
- VI. Βιογραφικά προσωπικού
- VII. Χάρτες και Χρονοδιάγραμμα

17. ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ

Για το Διαχειριστή Προγράμματος

Βεβαιώνω, ότι έχω δεόντως εξουσιοδοτηθεί να υπογράψω την παρούσα πρόταση για λογαριασμό του Διαχειριστή Προγράμματος. Έλαβα γνώση όλων των πληροφοριών και στοιχείων που περιλαμβάνονται στη παρούσα πρόταση και βεβαιώνω ότι είναι σωστές και ακριβείς. Επιβεβαιώνω ότι το παρόν πρόγραμμα θα πραγματοποιηθεί όπως περιγράφεται στην πρόταση αυτή και ότι η αιτούμενη επιχορήγηση αντανακλά επακριβώς αυτό που εύλογα απαιτείται ως ελάχιστο όριο για να υλοποιηθεί και ολοκληρωθεί το πρόγραμμα.

Αποδέχομαι ότι το γραφείο Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ μπορεί να δημοσιεύει περίληψη της πρότασης του προγράμματος στην ιστοσελίδα του και ότι η πρόταση μπορεί να υπόκειται σε γνωστοποίηση σύμφωνα με την αρχή της ελεύθερης πληροφόρησης των κρατών ΕΟΧ ΕΖΕΣ.

				Προαιρετική δεύτερη υπογραφή		
Όνομα						
Θέση						
Οργανισμός						
Υπογραφή						
	Ημέρα	Μήνας	Έτος	Ημέρα	Μήνας	Έτος
Ημερομηνία						

Για το Εθνικό Σημείο Επαφής

Βεβαιώνω ότι έχω δεόντως εξουσιοδοτηθεί να υπογράψω την παρούσα πρόταση για λογαριασμό του Εθνικού Σημείου Επαφής. Έλαβα γνώση όλων των πληροφοριών και στοιχείων που περιλαμβάνονται στη παρούσα πρόταση και βεβαιώνω ότι είναι σύμφωνα με το Μνημόνιο Κατανοήσεως.

				Προαιρετική δεύτερη υπογραφή		
Όνομα						
Θέση						
Οργανισμός						
Υπογραφή						
	Ημέρα	Μήνας	Έτος	Ημέρα	Μήνας	Έτος
Ημερομηνία						

Παράρτημα Ι – Λίστα Ακρωνυμίων

ΔΕΥΑ	Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης
ΕΓΥ	Ειδική Γραμματεία Υδάτων
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΖΕΣ	Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών
ΕΛΚΕΘΕ	Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΟΧ	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
ΕΠΕΔΙ	Εθνικό Περιβαλλοντικό Δίκτυο
ΕΣΕ	Εθνικό Σημείο Επαφής
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
ΕΥΑΘ	Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης
ΕΥΔΑΠ	Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας
ΕΥΣΠΕΔ	Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Περιβαλλοντικών Δράσεων
ΕΧΜ	Επιτροπή Χρηματοδοτικού Μηχανισμού
ΙΚΥ	Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών
ΚΠΕ	Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
ΜΚ	Μνημόνιο Κατανοήσεως
ΜΚΟ	Μη Κυβερνητική Οργάνωση
ΜΣΕ	Μικρά Σχέδια Επιχορήγησης
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
ΣΕΠΕ	Στρατηγική Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
ΥΠΕΚΑ	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
ΦΥ	Φορέας Υλοποίησης
ΧΜ	Χρηματοδοτικός Μηχανισμός

Παράρτημα III – Πληροφορίες για το Προκαθορισμένο Έργο

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ		
1. Γενικές Πληροφορίες		
1.1 Τίτλος έργου	«Εφαρμογή ολοκληρωμένου Προγράμματος Παρακολούθησης Θαλάσσιων Υδάτων» σε εφαρμογή της Οδηγίας 2008/56/ΕΕ Πλαίσιο Στρατηγικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (Άρθρο 11)	
1.2 Περίοδος υλοποίησης του έργου	2013 - 2016	
2. Φορέας Υλοποίησης		
2.1 Όνομα Φορέα	Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ)	
2.2 Διεύθυνση	47ο χλμ. Λεωφ. Αθηνών Σουνίου Τ.Θ. 712 Τ.Κ. 19013 Ανάβυσσος Αττική	
2.3 Πρόσωπο επικοινωνίας	Όνομα:	
	Θέση:	
	Επαφή (τηλ., φαξ, email):	Τηλ.: +302291076462 Φαξ: +302291076323
3. Ενδεικτικός Προϋπολογισμός		
3.1 Προβλεπόμενη συνολική δαπάνη (Ευρώ):	2.500.000	
3.2 Προβλεπόμενη συνολική επιλέξιμη δαπάνη (Ευρώ):	2.500.000	
3.3 Συνδρομή Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ (85%) Ευρώ:	2.125.000	
3.4 Συνδρομή ωφελούμενου Κράτους (15%) Ευρώ:	375.000	
4. Υπόβαθρο και αιτιολόγηση του έργου με αναφορά σε σχετικά προγράμματα και προτεραιότητες		
4.1 Υπόβαθρο και αιτιολόγηση του Έργου	<p>Τα θαλάσσια οικοσυστήματα της Ελλάδας απειλούνται από τις συνέπειες της υπερ-αλίευσης και της χημικής / πετρελαϊκής ρύπανσης. Η διαφοροποίηση της θερμοκρασίας καθώς και της βιογεωχημείας της θάλασσας εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής προκαλούν σημαντικά προβλήματα. Η διαχείριση και η παρακολούθηση αυτών των απειλών είναι κρίσιμες για τη διασφάλιση των ωφελιών για την κοινωνία, τόσο για την τρέχουσα όσο και για τις επόμενες γενιές. Η παρακολούθηση της ποιότητας των θαλάσσιων υδάτων είναι κρίσιμη στην απόκτηση και αποτίμηση δεδομένων για το ελληνικό θαλάσσιο περιβάλλον και στην υποστήριξη της λήψης αποφάσεων για την προστασία και τη βιώσιμη διαχείριση των θαλάσσιων πόρων. Το προκαθορισμένο έργο θα υλοποιήσει τις δεσμεύσεις της Οδηγίας - Πλαίσιο για τη θαλάσσια Στρατηγική 2008/56/ΕΕ (Άρθρο 5, παράγραφος 2.α.4). Θα υλοποιηθεί σύμφωνα με το Άρθρο 11 της Οδηγίας για τη διαρκή αποτίμηση της περιβαλλοντικής κατάστασης και την τακτική ενημέρωση - επανακαθορισμό των περιβαλλοντικών στόχων στο Ιόνιο, την Κεντρική Μεσόγειο το Αιγαίο και την Αδριατική θάλασσα</p>	

	<p>σύμφωνα με την με την οδηγία 2008/56/ΕΚ (Άρθρο 4).</p>
<p>4.2 Σχετικά δημόσια Προγράμματα και προτεραιότητες</p>	<p>Η Ελλάδα ανέπτυξε μία Θαλάσσια Στρατηγική για τα ύδατά της, η οποία αποτυπώθηκε στο Νόμο 3983/2011, ώστε να επιτύχει τους στόχους της Οδηγίας 2088/56/ΕΕ. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων (υπεύθυνη για την εφαρμογή της Οδηγίας πλαίσιο για τη θαλάσσια Στρατηγική) έχει μέχρι σήμερα ολοκληρώσει και υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα στάδια α.1, α.2, α.3 και προετοιμάζει την υλοποίηση του σταδίου α.4 (την θέσπιση και εφαρμογή των προγραμμάτων παρακολούθησης για τη συνεχή αξιολόγηση και την τακτική επικαιροποίηση των στόχων). Σύμφωνα με το Άρθρο 8 (1) της Οδηγίας, η Ελλάδα θα καθιερώσει και θα εφαρμόζει ένα Πρόγραμμα Παρακολούθησης βάσει των ενδεικτικών πινάκων που έχουν θεσπιστεί στο Παράρτημα ΙΙΙ (ενδεικτικός πίνακας χαρακτηριστικών, πιέσεων και συνεπειών) και στο Παράρτημα V και με αναφορά στους περιβαλλοντικούς στόχους που καθιερώνονται βάσει του Άρθρου 10 της Οδηγίας 2008/56/ΕΕ. Σύμφωνα με το Άρθρο 11 της Οδηγίας 2008/56 η Ελλάδα θα πρέπει πρώτα να διεξάγει μία μελέτη για να καθορίσει τις τεχνικές προδιαγραφές και τις τυποποιημένες μεθόδους σε επίπεδο ΕΕ για την εφαρμογή του Προγράμματος Παρακολούθησης. Η μελέτη θα διεξαχθεί από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη με τη χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Η Ελλάδα θα πρέπει επίσης να κοινοποιήσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Πρόγραμμα Παρακολούθησης εντός τριών (3) μηνών από την καθιέρωσή του. Εντός έξι μηνών από την παραλαβή όλων των απαιτούμενων γνωστοποιήσεων η Επιτροπή πληροφορεί τα αντίστοιχα κράτη μέλη εάν κατά τη γνώμη της, τα στοιχεία που κοινοποιήθηκαν είναι συμβατά με την οδηγία πλαίσιο και προσφέρει κατευθύνσεις για τροποποιήσεις που ενδεχομένως κρίνει αναγκαίες. Λόγω τεχνικών προβλημάτων στο επίπεδο της ΕΕ, μόνο δύο κράτη μέλη (ΚΜ) υπέβαλλαν εντός της προθεσμίας (15/10/2012), στην ΕΕ τα στοιχεία των τριών πρώτων σταδίων, η Ελλάδα και η Γερμανία. Έτσι, η προθεσμία για την αξιολόγηση των παραπάνω σταδίων, αναβλήθηκε για το φθινόπωρο του 2013. Παρ'όλα αυτά, η θέσπιση και η εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης θα πρέπει να γίνει το αργότερο μέχρι τις 15 του Ιουλίου 2014 σύμφωνα με το άρθρο 5 της Οδηγίας Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική.</p>

4.3 Σύντομη περιγραφή του προκαθορισμένου έργου

Το έργο συνιστά την εφαρμογή του προγράμματος ολοκληρωμένης παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων. Περιλαμβάνει παρατηρήσεις / μετρήσεις από επιτόπου λήψη δεδομένων (μέσω πλωτήρων, σταθερών πλατφορμών ή πλοίου) καθώς και από παρατήρηση δορυφορικών εικόνων. Μέσω του έργου θα δημιουργηθεί μία υποδομή διαχείρισης δεδομένων βασισμένη σε κοινά αποδεκτά πρότυπα, ανάλυση και συστήματα μοντελοποίησης. Καινοτομική τεχνολογία και πλατφόρμες θα δώσουν πληροφορίες για περιβαλλοντικές διεργασίες που συμβαίνουν σε παράκτιες περιοχές και σε ανοιχτή θάλασσα. Το πλοίο θα παίξει σημαντικό ρόλο στο σύστημα ολοκληρωμένης παρακολούθησης ως πλατφόρμα φέρουσα εξοπλισμό υψηλής τεχνολογίας. Οι πλατφόρμες μπορούν να φέρουν αισθητήρες για καταγραφή παρατηρήσεων υψηλής ανάλυσης ώστε να συλλαμβάνουν σε κρίσιμες περιοχές σημαντικά γεγονότα, με δυνατότητα γρήγορης μετάδοσης. Οι βασικές επεξεργασίες στη δημιουργία του Προγράμματος ολοκληρωμένης παρακολούθησης περιλαμβάνουν μετρήσεις παραμέτρων, συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών, επεξεργασία και διαχείριση πληροφοριών καθώς και διάχυση πληροφόρησης και προτάσεις - μέτρα πολιτικής για τη βελτίωση του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Οι λειτουργίες αυτές θα βασίζονται στα Παραρτήματα III και V της Οδηγίας 2008/56/ΕΕ σύμφωνα με τη μεθοδολογία, τα κριτήρια και τις τεχνικές προδιαγραφές που θα καθοριστούν από την εγκεκριμένη προαναφερθείσα μελέτη. Επιπλέον το Πρόγραμμα Παρακολούθησης θα κάνει χρήση την υπάρχουσα βάση δεδομένων, που δημιουργήθηκε από προηγούμενα προγράμματα παρακολούθησης όπως το ΠΟΣΕΙΔΩΝ. Για την προμήθεια του εξοπλισμού θα ακολουθηθεί η διαδικασία των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία.

5. Πληροφορίες για το Φορέα Υλοποίησης

Ο Φορέας Υλοποίησης του έργου θα είναι το **Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών**. Σκοπός του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. είναι η διεξαγωγή επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, η πειραματική ανάπτυξη και επίδειξη, η διάδοση και εφαρμογή των αποτελεσμάτων της έρευνας, ιδιαίτερα στους τομείς της μελέτης και προστασίας της υδρόσφαιρας, των οργανισμών της, των ορίων της με την ατμόσφαιρα, την ακτή και το βυθό, των φυσικών, χημικών, βιολογικών και γεωλογικών συνθηκών που επικρατούν και διέπουν τα παραπάνω συστήματα, με:

- ο παραγωγή προϊόντων και παροχή υπηρεσιών,
- ο υποστήριξη στη λήψη αποφάσεων που αφορούν την κοινωνία, την οικονομία, τον πολιτισμό,
- ο οικονομική τους εκμετάλλευση είτε από το ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. ή και τους εργαζόμενους σ' αυτό ή και από τρίτους.

Για την επίτευξη των σκοπών του, το ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.:

- ο Σχεδιάζει και εκτελεί ερευνητικά και τεχνολογικά προγράμματα, έργα και εκπονεί μελέτες με ανάλογο αντικείμενο.
- ο Προωθεί την ανάπτυξη σχέσεων και συνεργασιών με διεθνείς οργανισμούς, ΑΕΙ και συναφή Ερευνητικά Ιδρύματα της ημεδαπής και αλλοδαπής καθώς και νομικά και φυσικά πρόσωπα.
- ο Ειδικεύει επιστήμονες στους πιο πάνω τομείς.
- ο Συμβάλλει στην εκπαίδευση, κατάρτιση και ευαισθητοποίηση του κοινού.
- ο Παρέχει επιστημονικές και τεχνολογικές πληροφορίες διαθέτοντας την κατάλληλη ηλεκτρονική διασύνδεση.
- ο Παράγει προϊόντα και παρέχει υπηρεσίες σχετικά με τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα.
- ο Εκπροσωπεί τη χώρα σε διεθνείς οργανισμούς με συναφείς δραστηριότητες.

6. Στόχος και αναμενόμενα αποτελέσματα του Έργου

6.1 Ο στόχος του έργου είναι η βελτίωση της παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων της χώρας.

6.2 Το αναμενόμενο αποτέλεσμα του Έργου είναι η εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων.

7. Χρονοδιάγραμμα - Χρηματοδοτικό σχήμα του Έργου

Στόχος του Έργου	Αποτελέσματα του έργου	Δράσεις	Χρονοδιάγραμμα	Προϋπολογισμός
Βελτίωση της παρακολούθησης των ελληνικών θαλάσσιων υδάτων.	Εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων	Η εφαρμογή προγράμματος ολοκληρωμένης παρακολούθησης των θαλάσσιων υδάτων βάσει των Παραρτημάτων III και V της Οδηγίας 2008/56/ΕΕ, σύμφωνα με την προτεινόμενη μεθοδολογία και τα κριτήρια της προαναφερθείσας εγκεκριμένης μελέτης.	από Οκτώβριο 2013 έως 30-04-2016	2.500.000 €

Παράρτημα III – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Εισαγωγή

Το παρόν Επικοινωνιακό Σχέδιο αναφέρεται στο Πρόγραμμα «Ολοκληρωμένη διαχείριση θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων» στο πλαίσιο του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ Ελλάδας και Δοτριών Χωρών για την υλοποίηση του ΧΜ ΕΟΧ 200909-2014.

Το Επικοινωνιακό Σχέδιο συνεισφέρει στη διάδοση των στόχων του Προγράμματος και των αποτελεσμάτων των Πράξεων, και λειτουργεί ως εργαλείο προσέλκυσης της προσοχής του κοινού στη δέσμευση της χώρας για την προστασία και τη βελτίωση των υδατικών πόρων.

Επιπλέον, το Επικοινωνιακό Σχέδιο έχει ως στόχο την επισήμανση της θετικής συνεισφοράς των Δοτριών Χωρών στις προσπάθειες της Ελλάδας να προστατεύσει το διακεκριμένο φυσικό της τοπίο, και ως εκ τούτου να τονίσει το σημαντικό ρόλο της Ευρωπαϊκής συνεργασίας.

Στόχοι

Οι στόχοι του Επικοινωνιακού Σχεδίου καθορίζονται από τους γενικούς στόχους του Κανονισμού και από τη φύση του Προγράμματος:

Γενικοί Στόχοι:

- παροχή συνολικής και ειδικής πληροφόρησης σχετικά με το Πρόγραμμα και τις δυνατότητες χρηματοδότησης για την προσέλκυση του ενδιαφέροντος δυνητικών Φορέων Υλοποίησης
- Προώθηση της ευαισθητοποίησης του ευρέως κοινού και επισήμανση της προστιθέμενης αξίας της συνεισφοράς των Δοτριών Χωρών, συμβάλλοντας έτσι στην ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ των Δοτριών Χωρών και της Ελλάδας

Ειδικός στόχος

- Αύξηση της ευαισθητοποίησης ως προς την αναγκαιότητα της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης στα Ευρωπαϊκά θαλάσσια και εσωτερικά ύδατα.

Ομάδες στόχοι

Οι ομάδες στόχοι του Επικοινωνιακού Σχεδίου είναι οι εξής:

1. Δυνητικοί Φορείς Υλοποίησης, όπως:
 - Ερευνητικά ιδρύματα
 - Εκπαιδευτικά ιδρύματα
 - Περιφερειακές και τοπικές αρχές
 - Εταιρείες Ύδρευσης και Αποχέτευσης
 - Φορείς διαχείρισης της προστασίας του περιβάλλοντος
 - Υπουργεία (π.χ. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, ΥΠΕΚΑ)

2. Φορείς Υλοποίησης επιλεγμένοι σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στο Άρθρο 6.5

3. Το ευρύ κοινό
 - I. Πολλαπλασιαστές πληροφόρησης όπως:
 - Οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι
 - Επαγγελματικές ενώσεις
 - Τοπικός τύπος
 - Περιβαλλοντικές ΜΚΟ
 - Φορείς των Δότριων Χωρών (πρεσβείες, εκπαιδευτικά ιδρύματα κλπ.)

 - II. Άτομα που μπορούν να επωφεληθούν από τις παρεμβάσεις
 - Νησιωτικός και παράκτιος πληθυσμός
 - Μαθητές και εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
 - Φοιτητές, απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης/ερευνητές
 - Γυναικείες τοπικές ενώσεις
 - Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας
 - Μικρές τοπικές επιχειρήσεις
 - Το ευρύ κοινό

Επικοινωνιακή Στρατηγική

Η επικοινωνιακή στρατηγική στοχεύει στην:

- Προσβασιμότητα στη χρηματοδότηση μέσω της έγκαιρης ενημέρωσης για την ευκαιρία συμμετοχής στις ανοικτές προσκλήσεις
- Διαφάνεια ως προς τις δαπάνες του προγράμματος από την συνεχή ενημέρωση της ιστοσελίδας
- Κοινοποίηση των αποτελεσμάτων και δημιουργία μιας θετικής εικόνας για το Πρόγραμμα

Για την επίτευξη αυτών των στόχων και την επαρκή ενημέρωση των βασικών ενδιαφερόμενων μερών και του ευρέως κοινού, τα μηνύματα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στο γνωστικό τους επίπεδο.

1. Δυνητικοί Φορείς Υλοποίησης

Σύμφωνα με το Παράρτημα 4 του Κανονισμού για την εφαρμογή του ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014, ο Διαχειριστής Προγράμματος είναι υπεύθυνος για την λεπτομερή πληροφόρηση των δυνητικών Φορέων Υλοποίησης σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από τον ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014. Για το σκοπό αυτό στην ενημέρωση θα εμπλακούν σχετικοί φορείς, οι οποίοι θα λειτουργήσουν ως πολλαπλασιαστές πληροφόρησης, όπως περιγράφεται στο 3.α. αυτού του Επικοινωνιακού Σχεδίου. Επιπλέον, η δημιουργία ενός θεματικού δικτύου μεταξύ των σχετικών φορέων θα ενισχύσει τη διάδοση του Προγράμματος.

2. Φορείς Υλοποίησης

Σύμφωνα με το Άρθρο 4.7 2 του Κανονισμού για την εφαρμογή του ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014, ο Διαχειριστής Προγράμματος διασφαλίζει, ότι οι Φορείς Υλοποίησης πληρούν τους κανόνες πληροφόρησης και δημοσιότητας. Για την επίτευξη του στόχου οι Φορείς Υλοποίησης τροφοδοτούνται με τις απαραίτητες πληροφορίες και τους παρέχεται κάθε υποστήριξη.

Ο στόχος είναι να «χρησιμοποιηθούν» οι Φορείς Υλοποίησης ως «σύμμαχοι» στην προβολή των αποτελεσμάτων / επιδράσεων του Προγράμματος, καθώς και να ενθαρρυνθεί η επικοινωνία τους (με το Διαχειριστή Προγράμματος, το κοινό / τους πολίτες κτλ.). Με τον τρόπο αυτό προωθείται η ευαισθητοποίηση και εξασφαλίζεται, ότι τα αποτελέσματα του Προγράμματος θα οδηγήσουν στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των έργων.

3. Κοινό

α. Πολλαπλασιαστές πληροφόρησης

Τα ιδρύματα/φορείς βρίσκονται πιο κοντά στους ανθρώπους που μπορούν να επωφεληθούν από τη χρηματοδότηση, γι' αυτό το λόγο θα εμπλακούν στη διάδοση του Προγράμματος. Είναι επίσης πιθανό να αξιοποιήσουν τα αποτελέσματα του Προγράμματος προς όφελός τους. Για το λόγο αυτό η εμπλοκή τους θα είναι και προς το συμφέρον τους. Θα λαμβάνουν στοχευμένες πληροφορίες, θα προσκαλούνται σε συνεδριάσεις και θα εμπλέκονται άτυπα στην επιλογή των έργων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δίνεται στον τοπικό τύπο για το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα που μπορεί να έχει προς τους κατοίκους της περιοχής παρέμβασης.

β. Άτομα που μπορούν να επωφεληθούν από τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων

Για να αγγίξει το Πρόγραμμα το ευρύ κοινό και να του δείξει σε ποιο βαθμό μπορεί να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης του, το μήνυμα θα είναι απλό, εύκολα κατανοητό και σύντομο.

Μηνύματα

Το μήνυμα-κλειδί που ορίζεται στην αρχή του Προγράμματος είναι «**Go Blue**» καθότι αναφέρεται στο οικείο χρώμα της ελληνικής θάλασσας και αναμένεται να λειτουργήσει αποτελεσματικά στην προσέλκυση της προσοχής του κοινού.

Τα απαραίτητα μηνύματα για την προσέλκυση του ενδιαφέροντος του ακροατηρίου κατά τη φάση της υλοποίησης θα καθοριστούν ανάλογα με το είδος των έργων.

Για το αποτέλεσμα 3 θα μπορούσαν να είναι ενδεικτικά:

Ας μάθουμε για το νερό!

Το νερό είναι ζωή!

Ακολουθεί μια λίστα που παρέχει συνοπτική περιγραφή των στόχων, των αναμενόμενων αποτελεσμάτων επικοινωνίας, καθώς και των σχετικών πρακτικών επικοινωνίας.

Δυνητικοί Δικαιούχοι / Φορείς Υλοποίησης

Στόχος	Αναμενόμενα Αποτελέσματα Επικοινωνίας	Επικοινωνιακές Πρακτικές
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ευρεία διάδοση της ύπαρξης και δημιουργία θετικής εικόνας του Προγράμματος ▪ Αναλυτικές πληροφορίες για τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες, τους όρους επιλεξιμότητας και τις διαδικασίες ▪ Επισήμανση της προστιθέμενης αξίας της συνεισφοράς των Δοτριών Χωρών 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αύξηση του ενδιαφέροντος και κινητοποίηση των δυνητικών Φορέων Υλοποίησης ▪ Έγκαιρη προετοιμασία των δυνητικών Φορέων Υλοποίησης για τη συμμετοχή τους στις προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων ▪ Μεγάλος αριθμός αιτήσεων χρηματοδότησης ▪ Καλή ποιότητα των αιτήσεων και αποφυγή καθυστερήσεων στην υλοποίηση του Προγράμματος ▪ Προβολή του Προγράμματος και του ΧΜ ΕΟΧ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημοσίευση λεπτομερών πληροφοριών για το πρόγραμμα στα Αγγλικά και στα Ελληνικά στην ιστοσελίδα, σύμφωνα με το Παράρτημα 4 3.2.c ▪ Δημοσίευση λεπτομερών πληροφοριών για το πρόγραμμα στα Αγγλικά και στα Ελληνικά στην ιστοσελίδα, σύμφωνα με το Παράρτημα 4 3.3. ▪ Δημοσίευση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων στην ιστοσελίδα, καθώς επίσης και σε μια εφημερίδα εθνικής κυκλοφορίας ▪ Προσδιορισμός αρμόδιων αντιπροσώπων και αποστολή στοχευμένων πληροφοριών ▪ Συμμετοχή των αντιπροσώπων στις ενημερωτικές συναντήσεις ▪ Διοργάνωση συνάντησης στην αρχή του Προγράμματος και πρόσκληση φορέων Δοτριών Χωρών, πιθανών φορέων υλοποίησης και τοπικού τύπου

Δικαιούχοι / Φορείς Υλοποίησης

Στόχος	Αναμενόμενα Αποτελέσματα Επικοινωνίας	Επικοινωνιακές Πρακτικές
<ul style="list-style-type: none"> • Λεπτομερείς και συνεχείς πληροφορίες για τις υποχρεώσεις των φορέων υλοποίησης • Λεπτομερείς και συνεχείς πληροφορίες στους Φορείς Υλοποίησης για τις υποχρεώσεις τους σχετικά με τους κανόνες πληροφόρησης και δημοσιότητας • Επισήμανση της προστιθέμενης αξίας που προκύπτει από τη συνεισφορά των Δοτριών Χωρών 	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόληψη παρατυπιών • Συμμόρφωση του Φορέα Υλοποίησης με τις διατάξεις του νομικού πλαισίου που διέπει τον ΧΜ ΕΟΧ • Τήρηση / εκπλήρωση των κανόνων πληροφόρησης και δημοσιότητας από τους Φορείς Υλοποίησης • Οι Φορείς Υλοποίησης λειτουργούν ως «σύμμαχοι» στην επισήμανση των αποτελεσμάτων / επιδράσεων του προγράμματος • Αύξηση της προβολής του Προγράμματος και του ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 	<ul style="list-style-type: none"> • Δημοσίευση του συστήματος διαχείρισης στην ιστοσελίδα • Έγινε επεξεργασία ενός εγχειριδίου με συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις Φορέων Υλοποίησης • Οι Φορείς Υλοποίησης προσκλήθηκαν στις ενημερωτικές συναντήσεις • Η υποχρέωση των Φορέων Υλοποίησης να αναπτύξουν σχέδιο δημοσιότητας συμπεριλαμβάνεται στις προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων

Κοινό

Πολλαπλασιαστές πληροφόρησης

Στόχος	Αναμενόμενα Αποτελέσματα Επικοινωνίας	Επικοινωνιακές Πρακτικές
<ul style="list-style-type: none">▪ Ενημέρωσή για τις ευκαιρίες που προκύπτουν από το Πρόγραμμα▪ Ενθάρρυνση συνεργιών και ανταλλαγής γνώσης▪ Καλύτερη γνωστοποίηση του Προγράμματος και προβολή μιας θετικής εικόνας▪ Επισήμανση των αποτελεσμάτων του Προγράμματος	<ul style="list-style-type: none">▪ Λειτουργία των θεσμικών οργάνων ως «κανάλια επικοινωνίας» προς το ευρύ κοινό▪ Δημιουργία ενός δικτύου μεταξύ των σχετικών φορέων▪ Τα μέσα ενημέρωσης λειτουργούν ως διαμορφωτές της κοινής γνώμης για την ευαισθητοποίησή της ως προς το πρόβλημα των υδατικών πόρων▪ Πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα της επίδρασης των μέσων ενημέρωσης στο ευρύ κοινό▪ Το ευρύ κοινό συνειδητοποιεί την μόλυνση και την έλλειψη υδατικών πόρων	<ul style="list-style-type: none">▪ Δημιουργήθηκε βάση δεδομένων των διαφόρων σχετικών ΜΚΟ και άλλων θεσμικών οργάνων / ενώσεων καθώς επίσης και τοπικών εφημερίδων▪ Παρέχεται άμεση ενημέρωση μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων και πληροφοριών σχετικά με τις ανοιχτές προσκλήσεις και άλλα σχετικά θέματα▪ Οι Φορείς Υλοποίησης είναι συνεπείς ως προς τις υποχρεώσεις τους για παροχή δημοσιότητας / πληροφόρησης σχετικά με την Πράξη που υλοποιούν▪ Διατηρείται ιστοσελίδα για τη δημοσίευση των σχετικών πληροφοριών▪ Δημοσιογράφοι προσκαλούνται να συμμετάσχουν σε εκδηλώσεις

Κοινό που θα ωφεληθεί από τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων

Στόχος	Αναμενόμενα Αποτελέσματα Επικοινωνίας	Επικοινωνιακές Πρακτικές
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανάδειξη της θετικής επίδρασης του Προγράμματος στην ποιότητα ζωής του κοινού ▪ Προβολή της προστιθέμενης αξίας των παρεμβάσεων και επισήμανση της συνεισφοράς του ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 ▪ Ευαισθητοποίηση του κοινού για την ανάγκη συμμετοχής στην προστασία των υδάτων και την βελτίωση της ποιότητάς τους 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Οι τοπικές κοινωνίες επωφελούνται οικονομικά από την βελτίωση ποιότητας του περιβάλλοντος ▪ Το ευρύ κοινό ενθαρρύνθηκε να συμβάλλει στην προστασία των υδάτων/στην μείωση της εκμετάλλευσής τους ▪ Η χώρα εκμεταλλεύεται τα αποτελέσματα των έργων για την προβολή ενός βελτιωμένου τουριστικού προϊόντος 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργήθηκε βάση δεδομένων με σχετικές ΜΚΟ και άλλους φορείς ▪ Διατηρείται ιστοσελίδα όπου δημοσιεύονται όλες οι σχετικές πληροφορίες και δίνεται έμφαση στις ιστορίες επιτυχίας ▪ Οι Φορείς Υλοποίησης είναι συνεπείς ως προς τις υποχρεώσεις τους για παροχή δημοσιότητας / πληροφόρησης σχετικά με την Πράξη που υλοποιούν εφαρμόζοντας το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου ▪ Η Επιτροπή του ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 ενημερώνεται για κάθε ανοικτή πρόσκληση και προχωρεί στην δημοσίευση της πρότασης στην ιστοσελίδα της

Περιεχόμενο των Μέτρων Πληροφόρησης και Δημοσιότητας

Σύμφωνα με το άρθρο 4.7.2 εδάφιο (β) και (γ) του Προγράμματος "Ολοκληρωμένη διαχείριση θαλάσσιων και Εσωτερικών Υδάτων» ο Διαχειριστής Προγράμματος θα πρέπει να λάβει τα παρακάτω μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας:

1. Διεξαγωγή Ημερίδων

Με την έναρξη του Προγράμματος θα διεξαχθεί μια **εναρκτήρια ημερίδα** με τη συμμετοχή φορέων των Δοτριών Χωρών και δυνητικών Φορέων Υλοποίησης. Σκοπός της ημερίδας είναι η γενική ενημέρωση για την ύπαρξη του Προγράμματος καθώς και η ενεργοποίηση των δυνητικών Φορέων Υλοποίησης για συμμετοχή. Επίσης θα διεξαχθεί μια συνάντηση με στόχο την ενδυνάμωση των διμερών σχέσεων όπου πιθανοί Φορείς Υλοποίησης θα έχουν την ευκαιρία να γνωριστούν με πιθανούς εταίρους από τις Δότριες Χώρες.

Όταν τα έργα θα μπορούν να δώσουν τα πρώτα αποτελέσματα θα διεξαχθεί μια **δεύτερη ημερίδα** κατά την οποία θα παρουσιαστεί η πρόοδος του Προγράμματος και να παρουσιαστούν οι καλές πρακτικές. Οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία ν' ανταλλάξουν εμπειρίες, να λύσουν προβλήματα και να συμβάλλουν στην επιτάχυνση της εκτέλεσης των πράξεων.

Στην τελική φάση θα πραγματοποιηθεί η διεξαγωγή της **τρίτης και τελικής ημερίδας** με την παρουσίαση των καλών πρακτικών και των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων του Προγράμματος.

2. Στοιχεία πληροφόρησης στην Ιστοσελίδα του Προγράμματος στην Ελληνική και Αγγλική Γλώσσα:

- Ενημέρωση σχετικά με το Πρόγραμμα «Ολοκληρωμένη διαχείριση θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων» καθώς και τον ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014
- Συνολική εικόνα των ανοικτών προσκλήσεων και των σχετικών με αυτές εγγράφων
- Ενημέρωση για τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις διαδικασίες και τις καταληκτικές ημερομηνίες
- Ενημέρωση για τις συγχρηματοδοτούμενες Πράξεις συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας, την περιγραφή των Πράξεων και τη διάρκεια υλοποίησης τους, το ποσό χρηματοδότησης καθώς και πληροφορίες για τη συνεργασία με φορείς των Δοτριών Χωρών.
- Πληροφόρηση για τις επιπτώσεις του Προγράμματος και την στήριξη του ΧΜ ΕΟΧ
- Σχετικά έγγραφα
- Σύνδεσμος στην ιστοσελίδα www.eeagrants.org
- Σύνδεσμος στην ιστοσελίδα του Εθνικού Σημείου Επαφής
- Σύνδεσμος στους Φορείς Υλοποίησης
- Στοιχεία επικοινωνίας με το Διαχειριστή Προγράμματος
- Φόρμα επικοινωνίας

Στον παρακάτω πίνακα αναφέρονται οι κυρίως ενέργειες και το κοινό – στόχος:

Ενέργεια	Δυνητικοί Φορείς Υλοποίησης	Φορείς Υλοποίησης	Κοινό	
			Πολλαπλασιαστές Ενημέρωσης	Ευρύ Κοινό
Πρωθητικές Ενέργειες				
Ημερίδες	x	x	x	
Ηλεκτρ. μηνύματα/Newsletters	x	x	x	
Προσκλήσεις	x			
Ενημερωτικά Φυλλάδια	x	x	x	
Ενημερωτικές συναντήσεις	x	x	x	
Μέσο Επικοινωνίας				
Ιστοσελίδα	x	x	x	X
Γραφείο Ενημέρωσης Κοινού	x	x	x	X

Για τη διάδοση του Προγράμματος δεν θα γίνει προβολή μέσω ραδιοφώνου ή τηλεόρασης.

Καθιέρωση επικοινωνιακού προτύπου

Σύμφωνα με το άρθρο 4.7.3 και το Παράρτημα 4 του Κανονισμού ο Διαχειριστής Προγράμματος διασφαλίζει την τήρηση των υποχρεώσεων των Φορέων Υλοποίησης σχετικά με την πληροφόρηση και δημοσιότητα των Πράξεων.

Ο υπεύθυνος δημοσιότητας στους Μονάδας Α στους ΕΥΣΠΕΔ θα προσφέρει διαρκή στήριξη στους Φορείς Υλοποίησης, ώστε να επιτευχθεί η προβολή του ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014. Το εγχειρίδιο επικοινωνίας (Communication and Design Manual) περιλαμβάνει όλη την σχετική πληροφόρηση καθώς και τα εργαλεία που θα βοηθήσουν τους Φορείς Υλοποίησης στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει τις διαδικασίες που θα ακολουθηθεί για την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας.

Υποχρεώσεις Δικαιούχου/Φορέα Υλοποίησης	Τρόπος παρακολούθησης
Υποβολή σχεδίου δημοσιότητας συνημμένο στην αίτηση χρηματοδότησης	Έλεγχος κατά τη διαδικασία επιλογής και σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου
Ενημερωτικές δραστηριότητες για την πορεία, τα επιτεύγματα και τα αποτελέσματα (3 ή 2 σε αριθμό)	Σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου
Εύρεση τρόπων διαρκούς ενημέρωσης μέσω του διαδικτύου για όλες τις πράξεις στην ελληνική και αγγλική γλώσσα	Σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου
Διατήρηση ιστοτόπου για έργα με προϋπολογισμό άνω των € 10.000	Σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου
Διατήρηση ιστοτόπου στην ελληνική και αγγλική γλώσσα για έργα με προϋπολογισμό άνω των 150.000 €	Σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου
Ανάρτηση διαφημιστικής πινακίδας στο εργοτάξιο όταν α) η συνολική δημόσια συνεισφορά ξεπερνά τις 50.000 € ή β) το έργο συνίσταται στη χρηματοδότηση φυσικού αντικειμένου, έργων υποδομής ή κατασκευής	Σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου
Αντικατάσταση της διαφημιστικής πινακίδας με μια ευδιάκριτη και μόνιμη επεξηγηματική πινακίδα το πολύ έξι μήνες μετά από την ολοκλήρωση του έργου	Σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου

Χρονοδιάγραμμα

Κατά τη περίοδο σχεδιασμού του Προγράμματος και πριν από την επίσημη υποβολή του, ο Διαχειριστής Προγράμματος το έθεσε σε δημόσια διαβούλευση. Έως την καταληκτική ημερομηνία οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να εκφράσουν τις προτάσεις / αντιρρήσεις τους ιδίως σχετικά με τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Προϋπολογισμός

Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας θα χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό για τη διαχείριση του Προγράμματος.

Δράσεις	ΠΥ	Συνολικός ΠΥ	Χρηματοδότηση		
			Εθνικοί πόροι €	ΧΜ ΕΟΧ €	Συνολικά
Ημερίδες/συναντήσεις	18.000	54.000	8.100	45.900	54.000
Δικτυακός τόπος		9.000	1.350	7.650	9.000
Άλλες προωθητικές ενέργειες (φυλλάδια κλπ.)	1.800-2.300	41.000	6.150	34.850	41.000
Δημοσίευση ανοικτών προσκλήσεων	600	3.000	450	2.550	3.000

Διαδικασία Αξιολόγησης

Για την αξιολόγηση της συμβολής των μέτρων δημοσιότητας και πληροφόρησης στη διάδοση του Προγράμματος ορίστηκαν συγκεκριμένοι δείκτες. Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει τους δείκτες με τους οποίους θα αξιολογηθεί, σε ποιο βαθμό έχει επιτευχθεί ο στόχος της διαφάνειας καθώς και της ευαισθητοποίησης του κοινού.

Ενέργεια	Δείκτης υλοποίησης	Δείκτης αποτελέσματος
Ημερίδες/συναντήσεις	Αριθμός ημερίδων/συναντήσεων	Αριθμός συμμετεχόντων
Προσκλήσεις	Αριθμός προσκλήσεων	Αριθμός των προτάσεων που υποβλήθηκαν
Ενημερωτικά φυλλάδια	Αριθμός εκδόσεων	Κυκλοφορία
Newsletters	Αριθμός εκδόσεων	Κυκλοφορία
Ενημερωτικές συναντήσεις	Αριθμός συναντήσεων	Αριθμός συμμετεχόντων
Δικτυακός Τόπος	Δημιουργία και συντήρηση	Αριθμός επισκεπτών
Γραφείο Ενημέρωσης Κοινού	Δημιουργία και συντήρηση	Αριθμός υποβληθέντων ερωτημάτων

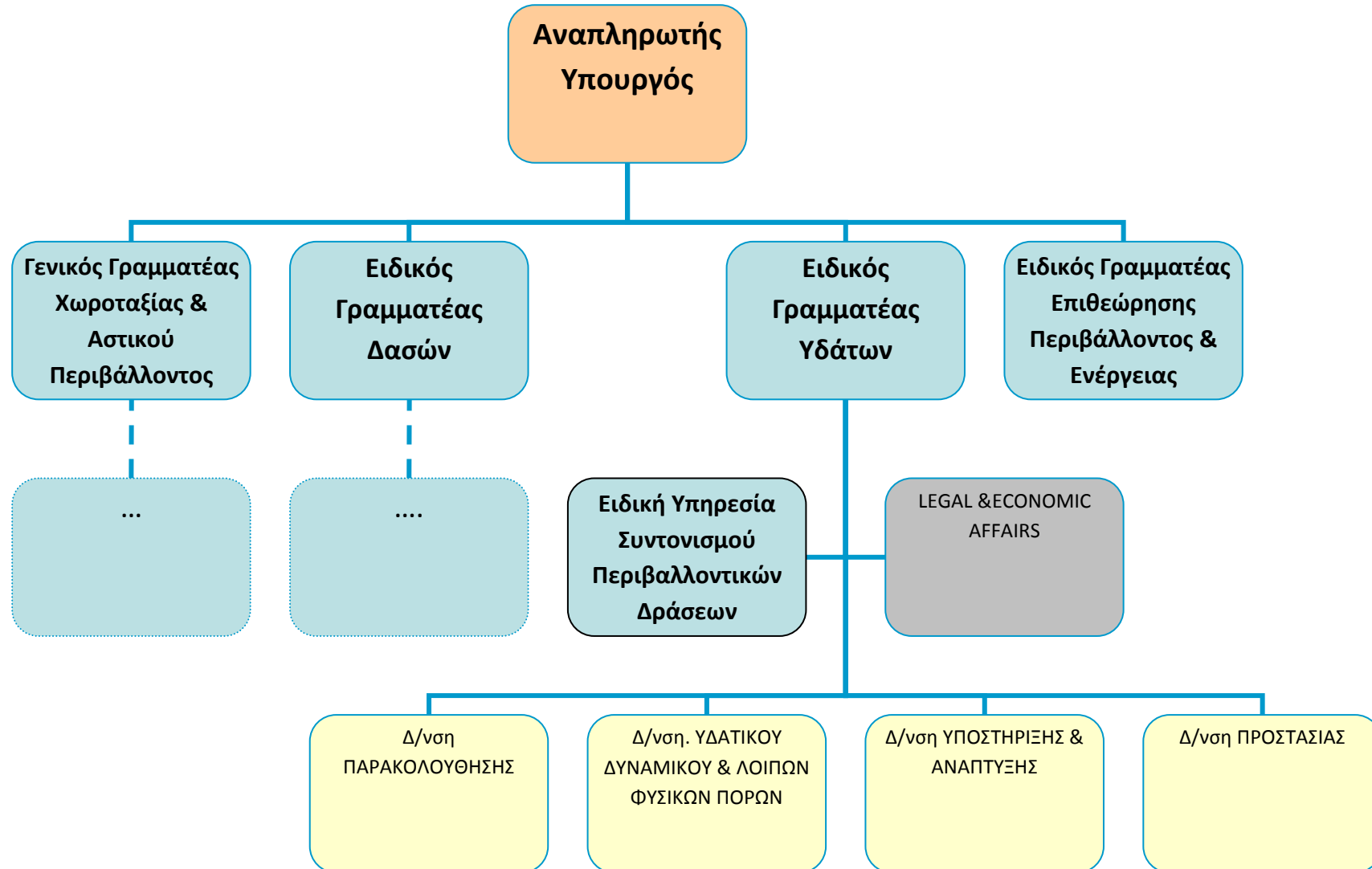
Αρμόδιοι Δημοσιότητας

Η εφαρμογή του Επικοινωνιακού Σχεδίου θα υποστηριχθεί από τους αρμόδιους υπαλλήλους των αντίστοιχων Μονάδων του Διαχειριστή Προγράμματος. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες κάθε Μονάδας περιγράφονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Υπεύθυνη δημοσιότητας του Προγράμματος στη Μονάδα Α της ΕΥΣΠΕΔ είναι η κ. Μαρία Παναγούλια

Παράρτημα V - Οργανόγραμμα Διοικητικής Δομής

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Περιβαλλοντικών
Δράσεων

Προϊσταμένη
Χ. Κούρτελη

Μονάδα Α'
Δ. Παπασωτηρίου

Μονάδα Β'
Δ. Σταματιάδης

Μονάδα Γ'
Α. Βαλαδάκη

Μ. Παναγούλια

Δ. Κουτρά

Γ. Παρνασσάς

Χ. Πρασίνου

Ρ. Ποτήρη

Σ. Τζίμα

Ε.
Παπαχατζοπούλου

Β. Μπάρτζη

Κ. Μαρμάρα

Γ. Παπαθανασίου

Χ. Ηλιοπούλου

Κ. Λάγιου

Σ. Μαλακάση

Δ. Χαζηλάκου

ΕΥΣΠΕΔ – Καταμερισμός αρμοδιοτήτων

Μονάδα Α

Συντονισμού & Αξιολόγησης της εφαρμογής των Περιβαλλοντικών Πολιτικών

- Σχεδιασμός Προγράμματος
- Αναθεώρηση Προγράμματος
- Προετοιμασία των ετήσιων εκθέσεων του Προγράμματος
- Διαχείριση τροποποίησης του Προγράμματος
- Προετοιμασία της τελικής έκθεσης του Προγράμματος
- Οικονομική διαχείριση του Προγράμματος
- Προετοιμασία των οικονομικών εκθέσεων
- Προετοιμασία προσκλήσεων
- Επιλογή και ένταξη Πράξεων
- Διαχείριση παρατυπιών
- Προετοιμασία και εφαρμογή σχεδίου διμερών σχέσεων
- Προετοιμασία και εφαρμογή Επικοινωνιακού Σχεδίου

Μονάδα Β

Παρακολούθησης Προγραμμάτων

- Παρακολούθηση Πράξεων
- Επιτόπιες επαληθεύσεις
- Έλεγχος επιλεξιμότητας πληρωμών
- Επαλήθευση εκροών των Πράξεων
- Εκθέσεις προόδου των Πράξεων
- Οικονομική Διαχείριση των Πράξεων
- Συλλογή, επαλήθευση και αποθήκευση δεδομένων

Μονάδα Γ

Οργάνωσης & Υποστήριξης

- Υποστήριξη Μονάδας Α' στην υλοποίηση των μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας
- Υποστήριξη μονάδας Α στην υλοποίηση του σχεδίου διμερών σχέσεων
- Οικονομική Διαχείριση των εξόδων του Διαχειριστή Προγράμματος (διοικητικά έξοδα, διμερών σχέσεων και συμπληρωματικές δράσεις)
- Διαχείριση Ιστότοπου

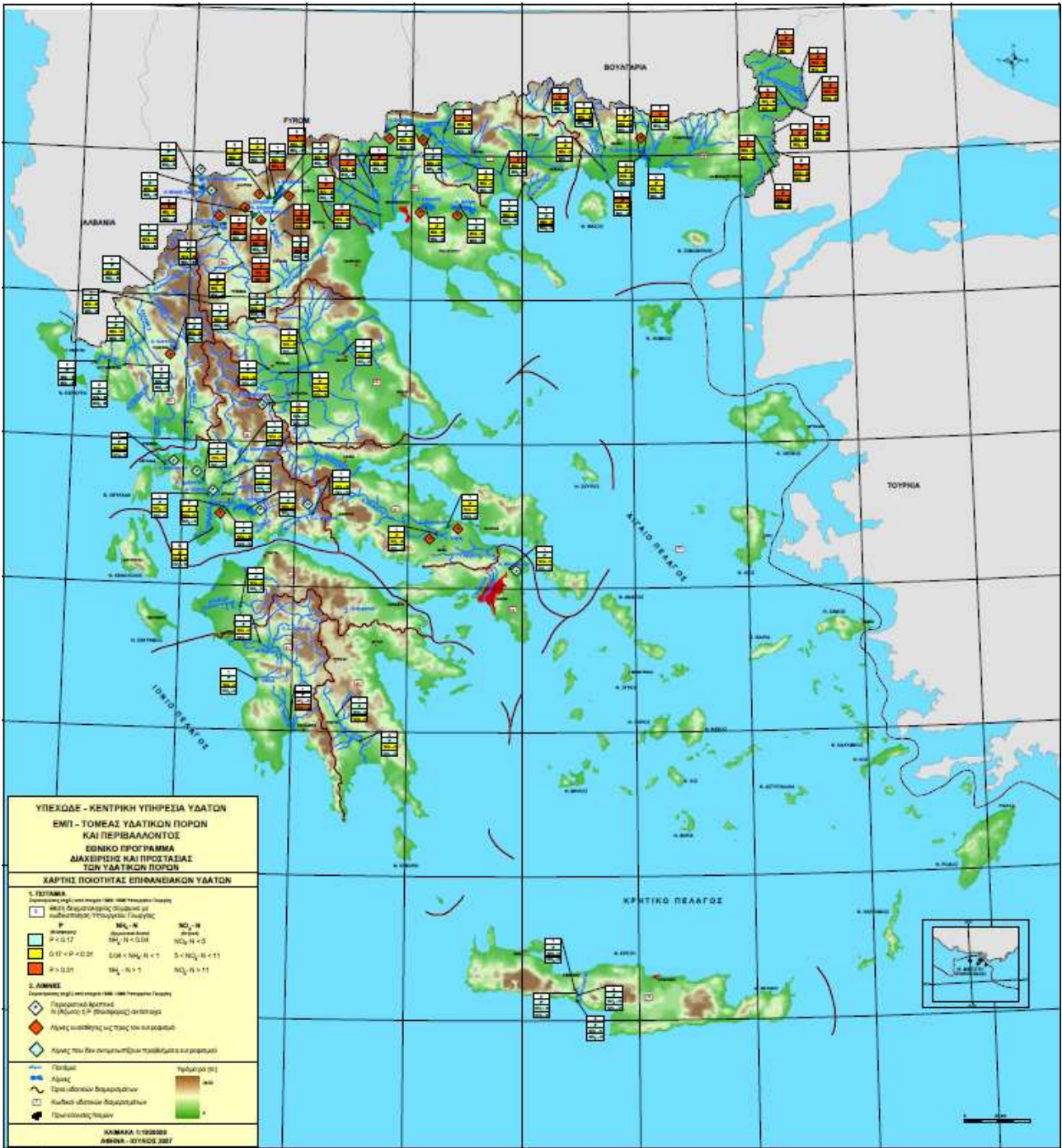
Παράρτημα VII - Χάρτες και Χρονοδιάγραμμα

Χρονοδιάγραμμα του προγράμματος

Activity	2012				2013				2014				2015				2016				2017			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Υποβολή του προγράμματος																								
Έγκριση του προγράμματος																								
Ολοκλήρωση της Προγραμματικής Συμφωνίας																								
Ολοκλήρωσης Συμφωνίας Υλοποίησης του Προγράμματος / Έναρξη του προγράμματος																								
Προετοιμασία συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου																								
Υποβολή του Συστήματος Διαχείρισης και ελέγχου																								
Προετοιμασία και Υπογραφή της συμφωνίας για την υλοποίηση του προκαθορισμένου έργου																								
Έναρξη υλοποίησης προκαθορισμένου έργου																								
Υλοποίηση του προκαθορισμένου έργου																								
Προετοιμασία πρώτης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων (1 ^ο αποτέλεσμα / 1 ^η εκροή)																								
Δημοσίευση πρώτης προκήρυξης υποβολής προτάσεων (1 ^ο αποτέλεσμα / 1 ^η εκροή)																								
Επιλογή έργων 1 ^{ου} αποτελέσματος																								
Υπογραφή συμφωνίας υλοποίησης επιλεγμένων έργων του 1 ^{ου} αποτελέσματος / 1 ^η εκροή																								

	2012				2013				2014				2015				2016				2017			
Δραστηριότητα	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Δημοσίευση προκηρύξεων υποβολής προτάσεων (1 ^ο αποτέλεσμα / 2 ^η και 3 ^η εκροή)																								
Επιλογή έργων (1 ^ο αποτέλεσμα / 2 ^η και 3 ^η εκροή)																								
Υπογραφή συμφωνίας υλοποίησης επιλεγμένων έργων του 1 ^{ου} αποτελέσματος / 2 ^η και 3 ^η εκροή																								
Υλοποίηση επιλεγέντων έργων του 1 ^{ου} αποτελέσματος / 2 ^η και 3 ^η εκροή																								
Υπογραφή προγραμματικής συμφωνίας με τους Διαχειριστές των Μικρών Σχεδίων Επιχορήγησης																								
Προετοιμασία προσκλήσεων του 3 ^{ου} αποτελέσματος – Μικρά Χρηματοδοτικά Σχήματα																								
Δημοσίευση των προσκλήσεων του 3 ^{ου} αποτελέσματος – Μικρά Χρηματοδοτικά Σχήματα																								
Επιλογή έργων του 3 ^{ου} αποτελέσματος – Μικρά Χρηματοδοτικά Σχήματα																								
Υπογραφή των επιλεγέντων έργων του 3 ^{ου} αποτελέσματος – Μικρά Χρηματοδοτικά Σχήματα																								
Υλοποίηση των έργων του 3 ^{ου} αποτελέσματος – Μικρά Χρηματοδοτικά Σχήματα																								
Αναφορές στην Επιτροπή Χρηματοδοτικού Μηχανισμού (Ετήσιες Εκθέσεις, Τελική Έκθεση)																								
Υποβολή ενδιάμεσων οικονομικών εκθέσεων																								

ΧΑΡΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

ΧΑΡΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΥΠΟΠΕΡΙΟΧΕΣ (Οδηγία 2008/56/ΕΚ)

